

Tilstandsrapport 2. tertial 2017 Sarpsborg kommune

Innhold

Økonomisk resultat.....	3
Medarbeiderresultater	6
Kommuneområde velferd	9
Strategiske prosesser	9
Økonomi	12
Tjenestemål	15
Kommuneområde oppvekst.....	17
Strategiske prosesser	17
Økonomi	18
Tjenestemål	21
Kommuneområde samfunn	22
Strategiske prosesser	22
Økonomi	28
Tjenestemål	29
Kommuneområde organisasjon.....	30
Strategiske prosesser	30
Økonomi	31
Tjenestemål	31
Kommuneområde teknisk.....	33
Strategiske prosesser	33
Økonomi	37
Tjenestemål	38
Investeringsoversikt.....	42

Økonomisk resultat

Det forventes per 2. tertial et mindreforbruk på om lag 47 mill. kr ved årets slutt totalt sett. Av dette er ca. 30 mill. kr premieavvik på pensjon hos KLP, der kommunen vil få en tilsvarende utgift fordelt over de kommende sju årene. Det ligger dessuten an til ca. 12 mill. kr lavere pensjonsutgifter generelt i forhold til budsjett.

Prognosen for kommuneområdene viser et merforbruk på om lag 8,2 mill. kr etter bruk av 15,8 mill. kr fra enhetenes disposisjonsfond.

Det er anslått et positivt avvik på om lag 13 mill. kr i kommunens frie inntekter og finansielle poster.

Frie inntekter og finansielle poster

Alle tall i 1 000 kr	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Regnskaps- prognose 31.12	Prognose avvik 31.12	Prognose avvik i % av budsjett
Skatt på inntekt og formue	-801 845	-1 217 600	-1 288 000	70 400	6 %
Ordinært rammetilskudd	-1 044 033	-1 621 100	-1 549 000	-72 100	-4 %
Skatt på eiendom	-141 456	-188 500	-188 500	0	0 %
Konsesjonskraftinntekter	-844	-1 200	-1 600	400	33 %
Andre generelle statstilskudd	-39 422	-150 600	-157 000	6 400	4 %
Sum frie disponible inntekter	-2 027 600	-3 179 000	-3 184 100	5 100	0,2 %
Renteinntekter og utbytte	-21 727	-35 800	-41 700	5 900	16 %
Renteutg., provisjoner, andre finansutg.	67 894	136 600	135 100	1 500	1 %
Avdrag på lån	0	156 911	156 311	600	0 %
Netto finansinntekter/-utgifter	46 167	257 711	249 711	8 000	3 %

Skatt og rammetilskudd

Skatt er skatt på inntekt og formue. Rammetilskudd er statlig tilskudd til kommunesektoren. Skatt og rammetilskudd inngår i inntektssystemet for kommunene og omtales vanligvis som kommunenes frie inntekter. Ved første tertialrapportering i 2017 var det forventet et negativt avvik ved årets slutt på om lag 5 mill. kr for skatt og rammetilskudd sett under ett. Hovedårsaken til avviket er at lønnsveksten i 2017 ble nedjustert fra 2,7 til 2,4 % i revidert nasjonalbudsjett. Dette medfører mindre statlige overføringer. Kommunens budsjetterte lønnsvekst er som følge av dette større enn det som reelt kan forventes.

Skatteveksten på årsbasis ble i statsbudsjettet for 2017 anslått til 1,5 pst for kommunene. I revidert nasjonalbudsjett (RNB) ble vekstanslaget satt ned til 1,0 prosent. Veksten hittil i år ligger fortsatt godt over årsanslaget.

Kommunens egen skatteinntekt de siste 3 årene hatt en stabilt positiv utvikling, fra å være på 75,7 % av landsgjennomsnittet i 2014 til å være 81,2 % per august 2017. Ulikheter i skatteinntekter kommunene imellom utlignes hovedsakelig gjennom inntektsutjevningen i inntektssystemet for kommuner, med utbetaling over rammetilskuddet.

Skatt og rammetilskudd forventes samlet å være i henhold til budsjett ved årets slutt, totalt budsjetterte inntekter fra disse postene foreslås derfor ikke justert. Det anbefales imidlertid at det gjøres en omfordeling av 70 mill. kr fra rammetilskudd til skatt på inntekt og formue. Det er knyttet stor usikkerhet til om skatteinngangen vedvarer ut året.

Eiendomsskatt og konsesjonskraft

Det forventes om lag 0,4 mill. kr mer i inntekter fra konsesjonskraft enn budsjettert. Inntekter fra eiendomsskatt forventes ved årets slutt å være i henhold til budsjett. Budsjetterte inntekter fra eiendomsskatt er 188,5 mill. kr.

Andre generelle statstilskudd

Posten omfatter flyktingetilskudd, rentekompensasjon for investeringer innenfor skole, pleie og omsorg og kirken samt tilskudd til ressurskrevende tjenester. Det forventes ved utgangen av tertialet en merinntekt på flykningetilskudd på om lag 6,0 mill. kr.

Tilskuddet til ressurskrevende tjenester inntektsføres mot slutten av året basert på et estimat som kommunen selv utarbeider. Det virkelige refusjonsbeløpet blir ikke kjent før året etter. Mer- eller mindreinntekter i forhold til estimatet må inntekts-/utgiftsføres i det påfølgende regnskapsår. Det forventes ingen avvik ved utgangen av tertialet.

Finansinntekter og -utgifter

Posten omfatter renteinntekter og -utgifter, avkastning på verdipapirer m.m. samt avdrag på lån. Samlet prognose for finans er et mindreforbruk på om lag 8 mill. kr ved årets slutt. Renteinntekter forventes å bli noe høyere enn budsjettert og skyldes bedre likviditet enn hva som er lagt til grunn i budsjettet. Sarpsborg kommune betaler minste tillatte avdrag og dette betales vanligvis mot slutten av året. Minste tillatte avdrag for 2017, renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter forventes å bli litt lavere enn budsjettert. Det blir utarbeidet en egen finans- og gjeldsrapport for 2. tertial 2017, som legges frem for bystyret som særskilt sak.

Pensjon og premieavvik

Foreløpige beregninger av utgifter til pensjon i KLP og SPK viser at det vil være et mindreforbruk på ca. 12 mill. kr. Dette henger sammen med lønnsvekst og avkastning på pensjonsselskapenes kapital.

Det er utover dette forventet et premieavvik¹ for pensjon i KLP på 30,8 mill. kr. Det vil påvirke kommunens samlede resultat positivt for 2017. Merinntekten på premieavviket vil imidlertid utløse en tilsvarende økning i pensjonskostnader for kommunen, som vil bli fordelt over de kommende sju årene.

Premieavviket utgjør en stor del av det forventede mindreforbruket for 2017. Rådmannen vil signalisere at disse midlene bør settes på fond som kan benyttes til å dekke deler av kommunens pensjonsutgifter i en periode fra 2019 og framover. Prognoser viser at kommunen da vil gå inn i en periode med høyere pensjonsutgifter.

Økonomisk resultat per kommuneområde

Alle tall i 1.000 kr								
Kommuneområde	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Prognose før		Prognose etter		Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.		
Velferd	915 996	1 434 236	1 462 250	9 214	1 453 036	-18 800	-1,3 %	
Oppvekst	583 712	968 603	966 814	3 579	963 235	5 368	0,6 %	
Samfunn	54 848	94 059	92 059	0	92 059	2 000	2,1 %	
Organisasjon	94 842	150 025	147 825	0	147 825	2 200	1,5 %	
Teknisk	136 281	237 152	239 152	3 000	236 152	1 000	0,4 %	
Rådmann	4 647	8 039	8 039	0	8 039	0	0,0 %	
Sum	1 790 326	2 892 114	2 916 139	15 793	2 900 346	-8 232	-0,3 %	

¹ Premieavvik – avviket mellom pensjonskostnaden og pensjonspremien. Utgift/inntekt kan fordeles over gjenværende gjennomsnittlige opptjeningstid. Det er bestemt til å være 7 år.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Samlet netto driftsramme for kommuneområdene i 2017 utgjør 2,9 mrd. kr. Prognosen viser et negativt avvik på 8,2 mill. kr etter at enhetene har brukt totalt 15,8 mill. kr av tidligere års overskudd.

Kommuneområde velferd har et forventet merforbruk på om lag 18,8 mill. kr etter bruk av 9,2 mill. kr av enhetenes fond. Det er særlig omsorgstjenestene og barnevernet som ligger an til merforbruk. For omsorgstjenestene er årsaken enkeltbrukere med store bistandsbehov og økte utfordringer i hjemmetjenesten. Merforbruket i barnevernet har sammenheng med økt forsterkingstiltak i fosterhjem og økt antall hjelpetiltak i hjemmet. I tillegg er det økning i antall ungdommer som er plassert i institusjon.

Kommuneområde oppvekst varsler om et forventet mindreforbruk på om lag 5,4 mill. kr etter at det er brukt 3,6 mill. kr. av enhetenes fond. Skolene og barnehagene melder balanse etter noe fondsbruk. Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til Enhet Norsksenteret og Enhet kompetanse og kvalitet oppvekst.

Kommuneområde samfunn rapporterer om et mindreforbruk på om lag 2 mill. kr.

Kommuneområde organisasjon rapporterer om et mindreforbruk på om lag 2,2 mill. kr.

Kommuneområde teknisk rapporterer om et mindreforbruk på om lag 1,0 mill. kr.

Til sammen har enhetene per 1.1.2017 85,1 mill. kr i oppsparte fondsmidler.

Det vises for øvrig til nærmere omtale under hvert kommuneområde.

Investeringer

Kommunal regnskapsstandard regulerer hvilke utgifter som kan føres i investeringsregnskapet. Kravene er at den eiendel som anskaffes skal være av vesentlig verdi og til varig eie eller bruk, dvs. en verdi som overstiger 100 000 kr og har en økonomisk levetid på minst 3 år. En oversikt over økonomi og fremdrift på kommunens investeringsprosjekter fremgår av vedlegg 1 til rapporten. Totalt foreslås 6 prosjekter avsluttet i tertialrapporten.

	Regnskap per 31.08.2017	Bevilget	Økonomisk avvik
Gamle Haugvoll - rivning/rehabilitering	6 183 850	6 000 000	-183 850
Vannledning Guslund - Høk	3 168 349	4 300 000	1 131 651
Trykkavløp Guslund - Høk inkl. pumpestasjon	6 609 939	5 300 000	-1 309 939
Ventilasjon Lande Skole, kjøkken og SD-anlegg	612 418	600 000	-12 418
Hafslundsøy skole, SD-anlegg	722 751	700 000	-22 751
Ventilasjons anlegg Borgen skole	0	750 000	750 000

Investeringene har en samlet restfinansiering på 352 693 kr. Prosjekter som er av årlig karakter avsluttes i bystyresak om årsregnskap og årsrapport. Disse er merket «avsluttes årlig». Utvalgte prosjekter er kommentert under hvert enkelt kommuneområde.

Endret fremdrift – reduserte bevilgninger 2017

Enkelte av kommunens investeringsprosjekter har i 2017 et utgiftsbudsjett som først vil gå til utbetaling i 2018 eller senere. I henhold til lov skal bevilgning for 2017 tas ned, og evt. bevilges igjen når utbetaling er forventet å finne sted. Følgende prosjekter foreslås rebevilget til en senere periode:

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Investering	Redusert bevilgning i 2017	Innarbeides i budsjett 2018-2021
Tune senter II	-10 000 000	10 000 000
Regulering / utvikling Yvenåsen	-3 000 000	3 000 000
Lastebil -(Biler og maskiner, vann og avløp)	-1 750 000	1 750 000
Kjøp av brannbil	-5 500 000	5 500 000
Salg av brannbil	500 000	-500 000
Tune adm.bygg oppgradere fyrrom	-1 000 000	1 000 000
Vandel separering Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	-2 300 000	2 300 000
Olsokveien totalt for vei, vann og avløp	-5 000 000	5 000 000
Ring/Krusesgt/Dovregt, vei, vann og avløp	-3 500 000	3 500 000
Vann og avløp -Tunejordet Vest	-12 000 000	12 000 000
Vann og avløp Bråtenåsen - Bergbykroken	-1 500 000	1 500 000
Vann og avløp Sikkellandsveien - Lindemarkveien	-2 000 000	2 000 000
Vann og avløp Iseveien - Kampenes	-1 000 000	1 000 000
Vann og avløp Nipa	-90 000 000	90 000 000
Nedgravde avfallsbeholder for avfall	-2 000 000	2 000 000
Vei, Vann og avløp Pellygata	-20 000 000	20 000 000
Oppgradering Slambygg 1 (Alvim renseanlegg)	-8 000 000	8 000 000
Sandbakken idrettsarena	-7 000 000	7 000 000
Utbygging Lunstikka	-6 000 000	6 000 000
Nye lokaler Avdeling studio	-3 000 000	3 000 000
Sarpsborg rådhus, SD-anlegg og ventilasjon	-2 500 000	2 500 000
Kruseløkka sykehjem	-5 000 000	5 000 000
Bodalsjordet (12 leiligheter)	-7 000 000	7 000 000
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	-4 000 000	4 000 000
Sum	-202 550 000	202 550 000

Medarbeiderresultater

Medarbeider		
	Resultat	Ambisjon
2017		
Mål: Attraktiv arbeidsgiver		
Antall søkere på stilling	-	> 19
Turnover	-	< 14 %
Antall lærlinger	-	85
Antall praksisplasser	-	300
Mål: Utviklende arbeidsmiljø		
Medarbeiderundersøkelsen - samlet resultat	-	4,5
Mål: Redusert sykefravær		
Sykefravær totalt	7,7 %	< 8,0 %
Mål: Mindre uønsket deltid og vikarbruk		
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	81,6 %	> 81 %
Antall medarbeidere med stilling under 40 %	447	< 470
Andel midlertidige ansatte ²	5,8 %	< 6,8 %
Timelønnede ansatte, årsverk ³	-	< 300

Noen medarbeiderresultater rapporteres kun pr år. Disse er markert med en strek i tabellen over.

Sykefravær:

Sykefraværet per 2. tertial 2017 for hele kommunen er på 7,7 %. Dette er det samme resultatet som ved 2. tertial 2016.

Tabellen under viser sykefravær måned for måned 2. tertial de 4 siste årene

	2014	2015	2016	2017
Januar	10,1 %	10,0 %	9,7 %	9,2 %
Februar	10,3 %	11,2 %	10,0 %	9,4 %
Mars	9,6 %	10,1 %	8,5 %	9,4 %
April	8,6 %	9,5 %	7,9 %	7,8 %
Mai	8,8 %	9,6 %	8,1 %	8,2 %
Juni	8,3 %	8,3 %	7,1 %	7,6 %
Juli	5,7 %	5,5 %	4,2 %	4,3 %
August	7,0 %	6,8 %	5,1 %	5,4 %

² Antall midlertidige ansatte sett i forhold til totalt antall fast og midlertidig ansatte.

³ Totalt antall utbetalte arbeidstimer, som ikke er fastlønn, omregnet til årsverk. (Basert på et gjennomsnittlig årstimetall på 1900 timer).

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Tabellen viser sykefravær fordelt pr kommuneområde 2. tertial 2014 – 2015 med «gammel» organisering og ny organisering for 2016 og 2017

Tidl organisering	2014	2015	Ny org 2016	2016	2017
<i>Hele kommunen</i>	8,4 %	8,9 %	Hele kommunen	7,7 %	7,7 %
<i>SØK</i>	4,7 %	7,9 %	Samfunn	3,6 %	6,7 %
<i>Helse og sosial</i>	9,4 %	9,6 %	Velferd	8,8 %	8,2 %
<i>HR</i>	7,2 %	5,4 %	Organisasjon	4,8 %	5,7 %
<i>Oppvekst</i>	8,1 %	8,5 %	Oppvekst	7,1 %	7,0 %
<i>Teknisk</i>	7,2 %	8,5 %	Teknisk	7,0 %	8,3 %

Mindre uønsket deltid og vikarbruk

Den gjennomsnittlige stillingsstørrelse i kommunen er økt fra 80,7 % per 1. tertial 2017 til 81,6 % per 2. tertial 2017. Grensen på 80 % gjennomsnittlig stillingsstørrelse ble passert i 1. tertial og det er gledelig at tallet fortsetter å øke.

Antall medarbeidere med stilling under 40 % er redusert fra 465 ansatte per 1. tertial til 447 ansatte per 2. tertial 2017.

Andel midlertidige ansatte viser en reduksjon fra 7,8 % per 1. tertial til 5,8 % per 2. tertial 2017.

Kommuneområde velferd

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2017	Status per 2. tertial 2017
Vedtatte styringsdokumenter		
Behovsanalyse av bo- og aktivitetstiltak til personer med psykisk utviklingshemning og autisme ved utflytting til egen bolig (2010-2016)	Behovsanalysen oppdateres og benyttes som styringsverktøy.	Behovsanalysen ble behandlet av utvalg for velferd og folkehelse den 14. mars. Analysen legges til grunn for videre planlegging av tjenesten.
Kommunedelplan mangfold, inkludering og likeverd (2016–2028), med handlingsdel (2016-2019)	Tiltak i handlingsdelen iverksettes.	Arbeidet pågår. Ulike tiltak er iverksatt. Mangfoldskonferansen ble gjennomført 22. mars med fokus på seksuell orientering. Folk i Sarp- festivalen ble gjennomført 9. - 11. juni med en rekke brobyggende aktiviteter. Språkkafeer er etablert i Sarpsborg og Skjeberg bibliotek. Uformell møteplass for mennesker som vil trene på muntlig norsk og norsktalende samtalepartnere. Opplæring i flerkulturell kompetanse (Østfoldmodellen) gjennomført for ulike målgrupper.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Kommunedelplan helse og omsorg (2017-2028)	Planen vedtas.	Høringsutkastet ble behandlet i formannskapet 8. juni og vedtatt sendt ut på høring. Høringsfrist 24. september. Kommunedelplanen sluttbehandles i bystyret 16. november.
Plattform for livslange tjenester	Plattform for livslange tjenester vedtas.	Plattform for livslange tjenester ble vedtatt av bystyret 15. juni.
Handlingsprogram mot vold i nære relasjoner	Handlingsprogrammet vedtas.	Arbeidet pågår. Oppstartsnotat ble behandlet i utvalg for velferd og folkehelse 7. februar og underveismelding ble behandlet i utvalget 30. mai. Planlagt ferdigstilling av handlingsprogrammet er våren 2018.
Handlingsprogram mot rus		Arbeidet er ikke igangsatt. Etter vedtatt planstrategi skal alkoholpolitisk handlingsprogram (alkoholloven) sluttbehandles i 2018.
Prosjekter/enkelt saker		
12 utleieboliger på Bodalsjordet	Utleieboligene ferdigstilles.	Entreprenør er valgt, og oppføring av boligene er i gang. Beregnet

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

		ferdigstillelse av boligene er desember 2017.
10 boliger til bostedsløse (modulboliger)	Boligene ferdigstilles.	Reguleringsplanen for boligene på Opsund er godkjent og prosjektering av infrastruktur er gjennomført. Klargjøring av tomta vil skje parallelt med bygging av den vedtatte gang- og sykkelveien. Detaljreguleringsplan for tomta i Haftor Jonssons gate ble vedtatt av bystyret 15. juni. Klagefrist er satt til 12. september. Detaljreguleringsplan for Vistertoppen/Bjørnstad skal behandles i bystyret 14. september.
12 boliger i bofellesskap på Værn	Bygging av boligene starter opp.	Arbeidet er ikke igangsatt. Formannskapet vedtok i møte 31. august at bofellesskapet skal oppføres i massivtre. Totalentreprisen skal lyses ut i oktober 2017 og byggestart er beregnet til våren 2018. Bygget skal være driftsklart fra 1. april 2019.
Krisesenteret	Samarbeid om felles krisesenter med Fredrikstad/Hvaler avklares.	Arbeidet pågår. Oppstartsnotat ble behandlet i utvalg for velferd og folkehelse 14. mars og underveismelding ble behandlet i utvalget 2. mai. Bystyret skal behandle fase 1 av utredningen høsten 2017. Fase 1 vil blant annet beskrive behov, kapasitet, funksjoner, driftskostnader og konsekvenser av et eventuelt felles krisesenter.
Omlagging fra heldøgns-omsorg til hjemmebaserte tjenester	Hjemmebaserte tjenester styrkes. Arbeidsmetodikken legges om. Velferdsteknologi er mer i bruk. Kompetanse i hjemmetjenesten styrkes. Færre overliggenderdøgn registreres ved sykehuset. Flere kan bli boende i eget hjem.	Arbeidet pågår. Fysio- og ergoterapitjenesten er styrket. 450 medarbeidere i omsorgstjenestene har fått innføring i hverdagsmestring. Det arbeides med et eget opplæringsprogram for omsorgstjenestene. Arbeidet pågår. Antallet overliggenderdøgn er redusert med ca. 60 % sammenlignet med 2. tertial 2016. Arbeidet pågår.
Velferdsteknologi	Deltagelse i nasjonalt velferdsteknologi-program gjennomføres. Sarpsborg deltar som utviklings- og ressurskommune fram til 2020.	Arbeidet pågår. Forskjellig velferdsteknologi implementeres i helse- og omsorgstjenestene. Pr. 2. tertial er 725 analoge trygghetsalarmer byttet til digitale. Det er innkjøpt 40 alarmer med GPS sporing og p.t. er 16 i drift hos hjemmeboende. 122 elektroniske medisindispensere er tatt i bruk. Det

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

	3-årig prosjekt for personer med kroniske sykdommer gjennomføres (MESTRY).	planlegges innføring av E-lås i hjemmetjenesten. Arbeidet pågår. 150 personer deltar i det nasjonale helseoppfølgingsprogrammet for kronikere (MESTRY).
Nytt helsehus	Fysio- og ergoterapitjenesten flyttes til 3. etasje i helsehuset og 2 nye øyeblikkelig hjelp-plasser (KAD) etableres.	Gjennomført. Det er til sammen etablert 8 øyeblikkelig hjelp-plasser (KAD) i helsehuset.
	14 korttidsplasser i 1. etasje tas i bruk.	Gjennomført. Bystyret vedtok 2. mars å fremskynde oppstart av plassene fra november til august 2017. 14 nye plasser er tatt i bruk, og det er til sammen 85 korttidsplasser i helsehuset.
	Øyeblikkelig hjelp/døgnopphold for mennesker med psykisk sykdom eller rusproblematikk etableres.	Gjennomført.
Forskrift om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig med heldøgns tjenester	Lokal forskrift utarbeides innen 1.7.2017.	Bystyret vedtok ny lokal forskrift i møte den 15. juni.
Verbalvedtak i bystyret		
	Det utredes muligheten for å sertifisere sykehjem i Sarpsborg kommune til Livsgledesykehjem.	Utredningen ble behandlet av bystyret 15. juni. Det ble vedtatt at livsgledesykehjem som sertifiseringsordning ikke innføres ved sykehjemmene i kommunen.
	Enhet kjøkken og kantine gjennomgås. Det utredes muligheten for å servere middag senere på dagen.	Saken er ferdig utredet, og skal sluttbehandles i bystyret 14. september.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr							
Enhet	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Prognose før bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	Prognose etter bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
Enhet bolig og omsorg	20 136	32 568	32 568		32 568	0	0,0 %
Enhet helse	30 106	58 787	57 587		57 587	1 200	2,0 %
Enhet forebyggende tjenester	38 772	62 914	61 959		61 959	955	1,5 %
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	27 991	60 490	57 690		57 690	2 800	4,6 %
Enhet kjøkken og kantine	6 715	11 259	11 659	400	11 259	0	0,0 %
NAV sosial	114 724	177 543	177 543		177 543	0	0,0 %
Omsorgstjenester	427 141	669 066	685 771	5 838	679 933	-10 867	-1,6 %
Boveiledning	173 357	263 950	269 814	2 976	266 838	-2 888	-1,1 %
Enhet barnevern	83 353	107 722	119 722		119 722	-12 000	-11,1 %
Kommunesjef velferd med stab	-6 299	-10 063	-12 063		-12 063	2 000	19,9 %
Sum kommuneområde velferd	915 996	1 434 236	1 462 250	9 214	1 453 036	-18 800	-1,3 %

Drift

Kommuneområdet varslers et prognostisert merforbruk på 18,8 mill. kr etter bruk av enhetenes fond på 9,2 mill. kr. Velferd leverer et mangfold av tjenester og er et komplisert og sammensatt kommuneområde. Det er derfor vanskelig å kunne gi en sikker prognose for kommuneområdets økonomiske resultat ved årets slutt. Enhetene arbeider med ulike tiltak for å holde de økonomiske rammene og komme i balanse. Prognostisert merforbruk etter 2. tertial utgjør 1,3 % av et budsjett på vel 1,4 mrd. kr.

Enhet bolig og omsorg melder om forventet balanse ved årets slutt. Det er usikkerhet knyttet til kostnadene ved omsorgslønn. Omsorgslønn er en støtte til familier med omfattende og krevende omsorgsoppgaver. Ved utgangen av august er det 219 mottakere av omsorgslønn. Omsorgslønn er med på å forebygge økt etterspørsel etter andre og dyrere tjenester.

Enhet helse og enhet forebyggende tjenester melder til sammen om et forventet mindreforbruk på vel 2,1 mill. kr. Mindreforbruket har sammenheng med vakante stillinger og utfordringen med å rekruttere rett kompetanse.

Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse melder om et prognostisert mindreforbruk på 2,8 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak ledige årsverk. Det er utfordrende og tidkrevende å rekruttere medarbeidere med rett kompetanse. En betydelig andel av driften er basert på statlige prosjektmidler som det må søkes om hvert år. Tilsagn om midler kommer sent på året og det blir forsinkelser med oppstart av tiltakene. Ubesatte årsverk betyr mindre kapasitet til oppfølging og lengre ventetid på tjenester.

NAV sosial melder om forventet balanse ved årets slutt. Det er stor usikkerhet knyttet til utgiftene til økonomisk sosialhjelp og resultatene av aktivitetsplikten som ble innført fra 1.1.2017. Utviklingen er bl.a. avhengig av hvordan arbeidsledigheten og konjunktorene utvikler seg. NAV har store utfordringer med datasystemet for saksbehandling av økonomisk sosialhjelp. Fagsystemet er ustabil, og dette medfører lengre saksbehandlingstid og tap av dagsverk. Det arbeides med å finne løsninger på utfordringene. Et eventuelt bytte av fagsystem vil kunne få økonomiske konsekvenser.

Omsorgstjenestene melder om et forventet merforbruk på til sammen 16,7 mill. kr før bruk av fond. Etter bruk av fond med 5,8 mill. kr er forventet merforbruk 10,9 mill. kr. Årsakene til merforbruket er enkeltbrukere med store bistandsbehov og økte utfordringer i hjemmetjenesten. Det er et stort press for å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset både til hjemmetjenesten og helsehuset. Mange av pasientene ved helsehuset er svært dårlige og krever ekstra bemanning. I august ble 14 nye plasser tatt i bruk på helsehuset.

Boveiledningstjenesten består av 3 enheter. 2 av enhetene melder om balanse ved årets slutt, mens en enhet forventer et merforbruk på 5,9 mill. kr. før bruk av fond. Etter bruk av fond på 3,0 mill. kr er forventet merforbruk 2,9 mill. kr. Merkostnadene er knyttet til flere brukere med omfattende tjenestebehov og flere familier med funksjonshemmede barn og unge som har behov for avlastning.

I 2016 hadde barnevernet et samlet merforbruk på 4,3 mill. kr. Etter 2. tertial melder barnevernet om et forventet merforbruk på 12 mill. kr. Merforbruket har sammenheng med økte forsterkningstiltak i fosterhjem og økt antall hjelpetiltak i hjemmet. I tillegg er det en økning i antall ungdommer som er plassert i institusjon. Institusjonsplasseringer er kostnadskrevenende. Det er en fortsatt økning i antall meldte saker og alvorlighetsgraden i sakene øker. Utviklingen er bekymringsfull.

Kommunesjef velferd melder om et prognostisert mindreforbruk på 2 mill. kr. Prognosen er usikker, da det økonomiske resultat blant annet har sammenheng med inntekter fra vederlagsbetaling i sykehjem, betaling for overliggerdøgn ved sykehuset og kjøp av eksterne omsorgsplasser.

Investering

Helsehuset

Gamle Sarpsborg sykehus er overtatt av kommunen til nytt helsehus. Det er foretatt oppussing og rehabiliteringsarbeider innenfor en revidert ramme på 202 mill. kr etter bystyrets vedtak av 24. september 2015. Overføring av 71 korttidsplasser ble gjennomført i februar 2016. Det forventes tilskudd fra Husbanken på ca. 89 mill. kr og tilskudd fra Enova på ca. 2 mill. kr. Prosjektet leveres innenfor revidert budsjett.

Bystyret vedtok 2. mars å fremskynde oppstart av 14 korttidsplasser i helsehusets 1. etasje fra november til august. Plassene er tatt i bruk, og det er til sammen 85 korttidsplasser i helsehuset.

Rehabilitering av lokaler til fysio- og ergoterapi i helsehuset

Fysio-/ergoterapitjenesten flyttet i juni inn i sidefløy i helsehusets 3. etasje. Tjenesten var tidligere lokalisert i Skjeberg administrasjonsbygg og 1. etasje i det nye helsehuset. Det er bevilget 5 mill. kr til prosjektet. Arbeidene forventes ferdigstilt innenfor budsjett.

Helsehuset 2. etasje - behandlingshjelpemidler

Behandlingshjelpemidler som tidligere har vært lokalisert i sidefløy i 3. etasje på helsehuset har flyttet til sidefløy i 2. etasje. Arbeidene ble ferdigstilt i februar 2017. Det er bevilget 8,4 mill. kr til prosjektet, som finansieres av økte leieinntekter.

Nødstrømsaggregat sykehjem

Det er innenfor budsjett på 5,7 mill. kr montert og tatt i bruk nødstrømsaggregat på Tingvoll, Kruseløkka og Kurland sykehjem. Gammelt aggregat på Tingvoll sykehjem ble fjernet juni 2015. Det gjenstår 0,8 mill. kr som vil bli benyttet ved kommunens bofellesskap. Det pågår utredninger ved Borgen og Haugvoll sykehjem om ytterligere oppgraderinger av nødstrømsaggregatene. Resterende bevilgning vil ikke være tilstrekkelig for å dekke kostnadene. Dette vil bli vurdert i budsjett og handlingsplan 2018 – 2021.

Modulbaserte boliger

Det ble fattet vedtak om å regulere og benytte fire tomter; Opsund, Bjørnstad, Mobakken og Haftor Jonssonsgate. Detaljreguleringsplan for tomta på Opsund ble vedtatt av bystyret den 17. mars 2016. Vedtaket ble påklaget til fylkesmannen, men klagen ble ikke tatt til følge. Detaljreguleringsplanen for Haftor Jonssonsgate ble vedtatt av bystyret 15. juni. Klagefrist er satt til 12. september. Detaljreguleringsplanen for Vistertoppen/Bjørnstad skal behandles i bystyret 14. september. Prosjektering er i slutfasen på Opsund. Det er bevilget 12 mill. kr til etablering av boligene. Forventet sluttkostnad er anslått til 17 mill. kr. Dette vil bli vurdert innarbeidet i budsjett og handlingsplan 2018 -2021.

12 leiligheter Bodalsjordet

Det ble i bystyret 12. juni 2014 bevilget og avsatt 38 mill. kr til bygging av 12 kommunale utleieboliger og infrastruktur på Bodalsjordet. Byggearbeidene startet i februar 2017. Forventet ferdigstillelse innenfor budsjett er desember 2017.

12 boliger i bofellesskap på Værn

Bystyret bevilget og avsatte 12. november 2015 totalt 55 mill. kr til prosjektet. Husbanken har gitt tilsagn om tilskudd til byggingen med 16,5 mill. kr. På grunn av endrede behov er byggingen utsatt med ett år. Oppstart byggeplass forventes vår 2018 og bruksklart bygg april 2019. Formannskapet vedtok 31. august at bofellesskapet skal oppføres i massivtre.

Utbygging Lunstikka

Lunstikka er et borettslag eid av SOBBL. Borettslaget består av 3 rekkehus. To av disse bebos av utviklingshemmede og ønskes sammenbygd for å oppnå mer effektiv drift og ivareta ansattes arbeidsmiljø. For å gjennomføre dette var det hensiktsmessig å skille ut de kommunale leilighetene. Fisjon ble vedtatt på generalforsamling i borettslaget 31. august 2016 og trådte i kraft 1. januar 2017. Det er bevilget og avsatt totalt 7 mill. kr til prosjektet. Forventet byggestart er desember 2017. Forventet ferdigstillelse er sommeren 2018.

Gamle Haugvoll sykehjem – rivning/rehabilitering

Rivning er utført. Den delen av bygget som er hovedinngang til nye Haugvoll sykehjem er beholdt. Her er det utført en lett rehabilitering. Det er bevilget 6 mill. kr til prosjektet. Ferdigstilles innenfor budsjett.

Holtenga servicebolig

Servicebasen ved Holtenga bofellesskap må bygges om for å ivareta ansattes arbeidsmiljø og oppnå mer effektiv drift. Prosjektet er godkjent på generalforsamling i borettslaget. Det er i budsjett 2017 bevilget 3,2 mill. kr til prosjektet. Forventet oppstart av byggearbeider er oktober 2017. Forventet ferdigstillelse er april 2018.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon 2017
Kommunesjef velferd med stab		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Antall overliggerdøgn for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset	100	< 100
Enhet bolig og omsorg		
Mål: En trygg bolig for alle		
Totalt antall husstander som er bosatt med bistand fra team bolig	73	> 100
Enhet NAV sosial		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet (skala 1 – 6) (årlig)		4,6
Mål: Tjenester som fremmer aktivitet og mestring		
Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp som er under 25 år	20 %	< 16 %
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år (måneder)	5,2	< 4,5
Andel flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram (siste 12 mnd.)	59 %	> 50 %
Omsorgstjenester		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet i sykehjem (beboere) (skala 1-6)		5,0
Opplevd kvalitet i sykehjem (pårørende) (skala 1-6)		4,6
Helsehuset		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Antall klager legevakt	3	< 10
Boveiledning		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet i boveiledningstjenesten (brukere) ⁴		5,0
Opplevd kvalitet i boveiledningstjenesten (pårørende)		5,0
Barnevern		
Mål: Redusere saksbehandlingstid		
Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 måneder (Rapporteres pr. 30.6. og 31.12)	30 %	< 25 %

⁴ Det gjennomføres tilrettelagt brukerundersøkelse som grunnlag for god dialog med brukerne om forbedring av tjenestene. Resultatene gir ikke en kvantitativ sammenligning.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Det er fortsatt stort press mot kommunen om å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Dette utfordrer kommunens kapasitet i helse- og omsorgstjenestene. I løpet av hele 2016 var det registrert 459 overliggerdøgn. Sammenlignet med 2. tertial 2016 har det pr. 2. tertial 2017 vært en nedgang med 140 overliggerdøgn eller ca. 60 %. Dette viser en positiv utvikling, men antallet er fortsatt bekymringsfullt og representerer en stor merkostnad. For å holde antallet bostedsløse på et lavt nivå er innsatsen fra boligkontaktene helt avgjørende. Etter 2. tertial er 73 husstander bosatt med bistand fra boligkontaktene. Dette er et godt resultat og i samsvar med ambisjonen for 2017.

Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp under 25 år ble ved årsskiftet rapportert til 22 %. Resultatet pr. 1. tertial lå på 18 % og har frem til 2. tertial økt noe. Dette kan ha sammenheng med naturlige sesongvariasjoner. Fra 1. til 2. tertial i 2016 viste også resultatene en økning på 2 prosentpoeng, for deretter å gå ned igjen. NAV prioriterer innsatsen mot ungdom høyt og etablerte en egen avdeling for ungdom (NAV-Ung) i 2016.

Andelen flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram er på 59 % og over ambisjonen. På samme tidspunkt i 2016 var andelen 42 %.

Andel undersøkelser i barnevernet med behandlingstid over 3 måneder ligger på 30 %. Dette er noe over ambisjonen. Det er et stort press mot barnevernstjenesten. Barnevernet har mottatt 331 meldinger i første halvår 2017. På bakgrunn av disse ble det iverksatt 258 nye undersøkelser, hvilket er 25 % flere enn året før. Dette gjør det svært utfordrende å klare å holde fristen om å ha gjennomført undersøkelsene innen 3 måneder.

Pr. 31. august var det 151 barn/unge i fosterhjem. Dette er en økning med 22 siste halve år. Det er 440 barn/unge som mottar hjelpetiltak i hjemmet. Antall barn med tiltak har økt med totalt 57 siste år.

Kommuneområde oppvekst

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2017	Status per 2. tertial 2017
Vedtatte styringsdokumenter		
Oppvekst- og utdanningspolitisk plattform	Resultater i grunnskolen forbedres. Flere Sarpsborg-elever fullfører videregående opplæring. Kunnskap og interesse for realfag heves.	Arbeid pågår
Kommunedelplan for barnehageområdet 2011- 2023	Ny barnehage sentrum og ny barnehage søndre Skjeberg ferdigstilles.	St. Olavs barnehage, sentrum åpnet i august 2017. Stasjonsbyen barnehage, søndre Skjeberg er under oppføring.
Kommunedelplan for skolefritidsordningen 2013 – 2025	Skolefritidsordningen skal inngå som en del av et helhetlig opplæringstilbud.	Arbeid pågår.
Handlingsprogram for IKT i skoler og barnehager 2017-2020	Nytt handlingsprogram implementeres.	Arbeidet er igangsatt. Alle elever på 1. trinn får Ipad høsten-2017.
Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur 2015-2026.	Ny ungdomsskole vest i kommunen og utbedring av Tindlund skoleanlegg til barneskole utredes. Utbedring av arbeidsplasser ved skolene starter opp. Avdeling Studio flytter til nye lokaler i tidligere Hesthaugen barnehage.	Utredning om skolekapasitet i vest er igangsatt. Utbedringer av arbeidsplasser ved Hafslundsøy barneskole pågår. Arbeidet med avdeling Studio pågår. Forprosjekt for omgjøring av Alvimhaugen barnehage til skolelokaler er startet.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Kommunedelplan oppvekst	Helhetlig kommunedelplan for oppvekstområdet utarbeides og vedtas politisk.	Arbeid pågår.
Prosjekter/enkelt saker		
Ullerøy leirskole	Plan for videre drift og utvikling av Ullerøy leirskole utredes og behandles politisk.	Arbeid pågår.
Strategiplan for realfagsatsing i barnehager og skoler 2015-2018	Barn og unge som strever i matematikk skal følges opp tidlig og systematisk. Ansatte i barnehager og skoler skal delta i prioriterte kompetansetiltak.	Strategiplanen følges i barnehager og skoler.
1+1 forskningsprosjekt 2016-2020	Smågruppeundervisning ved 6 utvalgte skoler igangsettes.	Arbeid pågår.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Verbalvedtak i bystyret		
	Økt tidlig innsats, lese / skrive / regne* Styrking av midler til grunnskolen i forhold til rådmannens budsjettforslag øremerkes tidlig innsats.	Styrking er lagt til tidlig innsats på 1.- 4. trinn med virkning fra 1.8.2017.
	Økt lærertetthet i Sarpsborg skolen. Styrking av grunnskolen er viktig for å sikre best mulig oppvekstvilkår for barn og unge i Sarpsborgskolen. Det fremmes politisk sak som redegjør for behovet samt belyser mulige løsninger og utgifter knyttet til en opptrappingsplan for økt lærertetthet. Saken skal også belyse hvordan Sarpsborg kommune best kan bruke de resursene som er tilgjengelige.	Arbeid pågår. Politisk sluttbehandling september 2017.
	Skolebygg. Med grunnlag i oppdaterte elevtallsprognoser fremmes i 2017 sak om prioritering av utbyggingstiltak for utvidelse av kapasiteten ved aktuelle grunnskoler. Arbeidet ses i sammenheng med planlagt utbygging av lærerarbeidsplasser og kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur.	Arbeid pågår. Politisk sluttbehandling oktober 2017.

Økonomi

Enhet	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Prognose før		Prognose etter		
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
Enhet kompetanse og kvalitet oppvekst	31 811	57 307	54 407		54 407	2 900	5,1 %
Enhet PPT	8 138	13 939	13 939		13 939	0	0,0 %
Barnehager	47 386	78 563	79 863	1 300	78 563	0	0,0 %
Skoler (inkl. enhet Norsksenteret og spes. ped. tiltak)	319 306	545 035	546 346	2 279	544 067	968	0,2 %
Kommunesjef oppvekst med stab	177 071	273 759	272 259		272 259	1 500	0,5 %
Sum kommuneområde oppvekst	583 712	968 603	966 814	3 579	963 235	5 368	0,6 %

Drift

Kommuneområde oppvekst varsler ved utgangen av august et prognostisert mindreforbruk per 31.12. på 5,4 mill. kr etter bruk av 3,6 mill. kr fra enhetenes fond.

Enhet kompetanse og kvalitet oppvekst melder om et forventet mindreforbruk på 2,9 mill. kr. Mindreforbruket skyldes i hovedsak et positivt avvik på utgifter til skoleskyss samt refusjoner for barn som går i barnehage utenfor Sarpsborg kommune. Prognosen inneholder også forventede økte utgifter til betalingsmoderasjoner i barnehage med 1,4 mill. kr for 2017.

Barnehagene melder om balanse ved utgangen av året etter bruk av 1,3 mill. kr fra fond. Varslet fondsbruk er planlagt til kjøp av inventar og utstyr.

Enhet spesialpedagogikk førskole forventer balanse ved årets slutt.

Skolene, inkludert Norsksenteret og enhet spes ped tiltak melder samlet om et mindreforbruk ved utgangen av året på 1,0 mill. kr.

Skolene melder om balanse ved utgangen av året etter bruk av 2,3 mill. kr fra fond. Varslet fondsbruk er planlagt å dekke styrking og ressurskrevende tiltak rundt enkeltelever, noe oppgradering av inventar og IKT-utstyr og lønnsmidler til å opprettholde bemanningen våren 2017.

Enhet Norsksenteret melder om et mindreforbruk på 3,4 mill. kr ved årets slutt. Mindreforbruket skyldes i hovedsak statlige merinntekter knyttet til norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Persontilskuddet tildeles i 3 år, mens undervisningen vil foregå i opptil 5 år.

Enhet alternative skolearenaer forventer et merforbruk på 2,4 mill. kr ved årets slutt. Dette skyldes at det har vært en økning i antall elever med vedtaksfestede timer på flere av de forsterkede avdelingene. Videre har det vært en økning i vedtaksfestede timer til spesialundervisning i voksenopplæringen som skyldes endring i lovverk for synshemmede. Det har også vært nødvendig å styrke tilbudet til elever som krever ekstraordinære tiltak. Enheten har ikke fondsmidler.

Kommunesjef oppvekst melder om et mindreforbruk på 1,5 mill. kr ved utgangen av året. Dette skyldes blant annet redusert tilskuddsutbetaling ved nedleggelse av familiebarnehager.

Etter vedtatt endring i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, skal kommunen gi tilskudd til pedagogisk bemanning til private ordinære barnehager fra august 2017. For Sarpsborg kommune utgjør dette 1,25 mill. kr for høsten 2017. Midlene er overført kommunen i rammetilskudd.

Investering

Ny sentrumsskole

Nye Sandesundsveien barneskole ble ferdigstilt og tatt i bruk til skolestart 2015. Skolen har et bruttoareal på ca. 7500 m² og er dimensjonert for 500 elever. Det er bevilget 293,7 mill. kr inklusiv infrastruktur. Prosjektet forventes ferdigstilt innenfor budsjett.

Ny Hafslundsøy barnehage

Barnehagen er ferdigstilt og tatt i bruk. Det er bevilget 43 mill. kr inklusiv infrastruktur. Prosjektet forventes levert med et mindreforbruk på 0,7 mill. kr.

Ny Sentrum barnehage

Barnehagen ble ferdigstilt og tatt i bruk august 2017. Det ble bevilget og avsatt 62 mill. kr i egen sak sommeren 2016. Prosjektet forventes ferdigstilt innenfor budsjett.

Ny barnehage søndre Skjeberg

Det midlertidige barnehagebygget på Sandbakken er flyttet og skal benyttes som permanent barnehage i Søndre Skjeberg. Barnehagen skal tas i bruk første uka i oktober 2017. Det er bevilget 22 mill. kr til prosjektet. Forventet ferdigstilt innenfor budsjett.

Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene

Det er utarbeidet en ekstern rapport for alle skolene i Sarpsborg kommune. Det legges opp til gjennomføring av tiltak på bakgrunn av rapporten innenfor en økonomisk ramme på 20,5 mill. kr gitt i budsjett og handlingsplan 2017-2020. Prioritering vil bli foretatt ved politisk behandling høsten 2017.

Utbedring av arbeidsplasser Hafslundsøy skole/Bergvarmepumpe

Det er i HP 2017 – 2020 avsatt 14,5 mill. kr til utbedring av lærerarbeidsplasser ved Hafslundsøy barneskole. Det ble i tillegg i bystyret 14.9.2017 bevilget 4,5 mill. kr til installasjon av bergvarmepumpe. Byggearbeidene startet opp høsten 2017. Arbeidene forventes ferdigstilt august 2018 innenfor budsjett.

Nye lokaler avdeling Studio

Gamle Hesthaugen barnehage skal ombygges med et tilbygg og benyttes til nye lokaler for den forsterkede avdelingen Studio på Hafslund ungdomsskole. Det er bevilget en investeringsramme på 8 mill. kr til prosjektet. De nye lokalene er planlagt ferdig i løpet av januar 2018. Prosjektet forventes ferdigstilt med ett merforbruk på 1,2 mill. kr.

Forprosjekt skole vest

Det er bevilget 1,5 mill. kr. til å utrede skolekapasiteten i området vest. Forprosjektet omfatter en helhetlig utredning med vurdering av elevkapasitet og bygningsmessig tilstand for alle skoler i vest; Grålum barneskole, Tindlund barneskole, Hannestad barneskole, Tindlund ungdomsskole og Grålum ungdomsskole. Forprosjektet har som formål å vurdere avgjøre hva som er mest lønnsomt og hensiktsmessig å gjøre for å sikre skolekapasiteten i dette området.

Omgjøring av Alvimhaugen Barnehage til skole lokaler

Barn som i dag går på Alvimhaugen barnehage skal fra august 2017 flyttes til den nye sentrumsbarnehagen. De gamle lokalene skal rehabiliteres og ombygges og benyttes til skole. Det er i budsjett 2017/2018 bevilget og avsatt 6,2 mill. kr til prosjektet. Forventet oppstart byggearbeider er januar 2018. Ferdigstillelse august 2018.

Rehabilitering av barnehage

Det er bevilget 9 mill. kr til utbedringer av barnehager. 4 mill. kr er brukt til ombygginger ved Per Gyntveien- og Kurland barnehage. Dette for å gjøre barnehagene mer fleksible. Arbeidene er ferdigstilt og arealene er tatt i bruk. Prosjektet forventes ferdigstilt med et merforbruk på 2 mill. kr

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon 2017
Grunnskole		
Mål: Forbedre læringsresultater		
Eksamen matematikk 10. trinn, gjennomsnittskarakter		> 2,9
Nasjonal prøve lesing 5. trinn, andel elever laveste mestringsnivå	%	< 29 %
Mål: Forbedre deltakelse		
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	%	> 98,4 %
Andel innbyggere 6-9 år i SFO	%	> 58,9 %
Barnehage		
Mål: Øke andel kommunale barnehageplasser		
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	%	50 %
Mål: Øke kompetanse i alle barnehager		
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	%	50 %

Alle indikatorer for tjenestemål kommer i 3. tertial og rapporteres etter 3. tertial / årsrapport.

Kommuneområde samfunn

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2017	Status per 2. tertial 2017
Vedtatte styringsdokumenter		
Kommunedelplan for kultur, mål og strategier 2013-2023	<p>Bibliotek, kulturskole og fritidsklubber driftes og utvikles.</p> <p>Kommunens etablerte kulturarenaer driftes og utvikles.</p> <p>Identitetsskapende arbeid videreføres spesielt for nye generasjoner og nye innbyggere.</p> <p>Møteplasser for frivillige utvikles med sikte på å styrke den kulturelle kompetansen.</p> <p>Det etableres en samlet informasjon-base for arrangører.</p>	<p>Kommunen har fått prosjektmidler fra BUFDIR for å kunne gi et utvidet kulturskoletilbud i regi av Verdensrommet. Midlene mottas i en periode over tre år, og skal bidra til et større mangfold av elever inn i kulturskolen.</p> <p>Gledessprederen er en fritidsklubb for funksjonshemmede. Aktiviteten er flyttet fra Hafslund fritidsklubb til Ungdommens kulturhus på Sarpsborg scene.</p> <p>Planer for videre utvikling av Sarpsborg scene behandles i egen sak høsten 2017.</p> <p>Olavsfestivalen ble gjennomført i sommer med et nytt stykke om «Olav den heldige». Tredagers olsokfeiring arrangert i samarbeid med kirken og Borgarsyssel museum. Totalt ca. 5.600 besøkende.</p> <p>Språkcafe er igangsatt på biblioteket.</p> <p>Arbeidet er igangsatt.</p>
Plattform for kulturskolen i Sarpsborg	Nasjonale rammeplan for kulturskolen «Mangfold og fordypning» implementeres.	Arbeidet er igangsatt. Det pågår dialog med kommuneområde oppvekst om fokus på estetiske fag i grunnskole og kulturskolens rolle som ressurscenter.
Kommunedelplan for kulturminner	Det samarbeides med Østfold fylkeskommune for å utløse statlige og fylkeskommunale midler til tilrettelegging og informasjonstiltak ved kulturminner i kommunen.	Nedprioritert inntil videre på grunn av bemanningssituasjon.
Kommunedelplan for fysisk aktivitet 2014-2025	I forbindelse med prioriteringen av søknader om spillemidler gjennomføres en rullering av det 4-årige handlingsprogrammet.	Rullering foretas i 3.tertial da søknadsfristen for spillemidler er 1. oktober.
Planstrategi 2016-2019	Prioritering av planoppgaver og andre strategiske styringsdokumenter skjer i	Oppstart av arealplanarbeidet i 2018. Øvrige planer er under utarbeidelse iht. planstrategien.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

	henhold til planstrategien.	
Kommuneplanens arealdel 2015-2026	Igangsatte reguleringsplaner og byggetiltak følges opp. Det utvikles attraktive bolig- og næringsområder som tar høyde for økt vekst. Boligbyggeprogrammet revideres.	De fleste boligområdene er under regulering. Planens fleksibilitet skaper også mange fortettingsprosjekter. Boligbyggeprogrammet er revidert. De fleste næringsområdene er regulert. Planen ivaretar ikke behovet for store næringsarealer.
Kommunedelplan for kystsonen 2015-2026	Planen legger til rette for allmenn ferdsel og vern av sårbare områder. Dette følges opp i reguleringsplaner og byggesaker.	Planen ivaretar verdier knyttet til allmenn ferdsel og sårbare verdier. Alle de fremtidige hytteområdene som har plankrav er under regulering/realisering.
Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2023	Planen følges opp i kommunedelplaner, andre strategiske styringsdokumenter og enkeltsaker.	Det er rutiner for oppfølging av samfunnsplan i temaplaner og i 4-årig handlingsplan med økonomiplan.
Kommunedelplan for klima og energi 2011-2020	Klima- og energitiltak gjennomføres gjennom samarbeidet Klima Østfold iht. årlig handlingsplan og gjennom prosjekt Smart City Sarpsborg.	Klima Østfolds årsrapport for 2016 og handlingsplan for 2017 gir oversikt over aktiviteter og tiltak. Kommunen har bl.a. fått innvilget støtte til kjøp av flere elektriske varebiler og etablering av ladeinfrastruktur. Det jobbes også med flere konkrete prosjekter gjennom Smart City.
Kommunedelplan sentrum 2013-2023	Planen følges opp gjennom byggetiltak og regulering. Målet er økt vekst i sentrum.	Flere byggeprosjekter og flere reguleringsplaner er vedtatt. To reguleringsplaner er under utarbeidelse.
Boligpolitisk plattform	Tiltak i plattformen følges opp gjennom bl.a. kommunal eiendomsstrategi, sentrumsplanen og reguleringsplaner. Dialogmøter med aktører innen bolignæringen avholdes.	Det er avholdt seminar for næringslivet om boligbygging, inkludert befaring for å presentere fremtidige boligområder.
Handlingsprogram for trafiksikkerhet 2016-2019	Tiltak, både fysiske og holdningsskapende, igangsettes i henhold til handlingsprogram. Flere skal gå og sykle, og antall ulykker med personskader skal reduseres.	Revidert tiltaks- og prioriteringsliste for trafiksikkerhetstiltak på kommunal vei for 2017-2019 er vedtatt. Denne legges til grunn for det løpende trafiksikkerhetsarbeidet. Budsjett for 2017 er fordelt på tiltak og tiltak iverksettes løpende.
Kommunedelplan for folkehelse 2016-2027	Tiltak i handlingsdelen igangsettes.	Det er utarbeidet sjekklister for folkehelse som brukes i saksbehandling. Det søkes om midler fra Østfoldhelse for gjennomføring av flere prosjekter iht. planen. Flere skoler har mottatt midler til å utvikle helsefremmende skoler, fattigdomsmidler/storbymidler er mottatt for å gjennomføre idrettslige og kulturelle aktiviteter for barn og unge, til utlån av utstyr mm.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

		Prosjekter som dokumenterer helsefremmende lokalsamfunn er igangsatt på Alvimhaugen og i sentrum med støtte fra Helsedirektoratet.
Styringsdokumenter som er under utarbeidelse / skal utarbeides		
Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030	Planprogram vedtas og planforslag sendes på høring. Vedtak årsskiftet 2017/2018	Det er gjennomført omfattende medvirkning gjennom borgermiddager og workshop med næringsforening, videregående skoler, en barnehage, innbyggere og kommunens stab og ledergruppe. Høringsutkast forventes å foreligge i desember.
Kommunedelplan Sandesund-Greåker	Planarbeidet er inntil videre satt på vent.	Planarbeidet er ikke igangsatt.
Kommunedelplan for sentrum 2017-2026	Planen, inkludert handlingsprogram, vedtas. Planen skal bidra til økt bolig- og næringsetablering, samt gjøre sentrum til et attraktivt sted å bo, jobbe og besøke.	Overordnede plangrep er presentert for formannskapet. Høringsdokumentet forventes å være ferdig i november.
Kommuneplanens arealdel 2018-2029	Planprogram vedtas. Hovedformålet er å finne erstatningsområder for de to utbyggingsområdene (Alvim og Skredderberget) kommunen ikke fikk godkjent i 2016, samt ivareta nye behov som følge av ny dobbeltsporet jernbane.	Høringsutkast til planprogram legges fram til politisk behandling i november 2017.
Hovedveinett for sykkel	Ny sykkelplan vedtas, inkludert handlingsplan. Realisering ved kommunale midler, belønningsavtale, Bypakke Nedre Glomma og evt. tilskuddsordninger. Tiltak igangsettes.	Ny sykkelplan for Nedre Glomma ble vedtatt 15. juni 2017. <u>Ferdigstilte prosjekt</u> *15 B.2 Skjebergbekken bru <u>Strekninger under bygging:</u> *17.3 Navestadveien (Smelteverket – Nordbergvn.) *9.3 Opsundbrua (Opsundveien – Svingen) <u>Ferdig prosjektert</u> *15.9 Fv. 118 Skjebergveien (Verneriveien - Skadalsveien) *15A.1 Fv. 599 Rokkevn. (Skjebergvn. – Tvester idrettsbane *9.3 og 9.4 Opsundvn og Bruveien (Nordbyveien - Tømmerveien) *27.2 Vingulmorkveien (Hundskinnveien – Vogts vei) *22.1 Rådhusvn. <u>Strekninger som detaljreguleres:</u> *15.6 Rv. 111 (Hafslund skole til

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

		Myraveien) *21.1 Undergang ved Tune kirke *11.1 Rv. 111 (Nygårdshaugen til Holmegil)9.7 Fv. 109 (Amfi Borg - Rolvsøysundbrua)
Kommunedelplan med konsekvensutredning for InterCity dobbeltspor Fredrikstad-Sarpsborg, rv. 110 Simo-St. Croix og fv. 118 Ny Sarpsbru med eventuell omlegging av rv. 111 sør for Hafslund	Planforslag sendes på høring.	Tilleggsutredning pågår blant annet for å vurdere om jernbanealternativ nord for Olavsvollen kan erstattes av et alternativ med en jernbanetrase som er trukket lenger nordover. Bystyret har behandlet hvilke alternativer som skal konsekvensutredes mellom Seut i Fredrikstad og Borg bryggerier.
Regulering av forbindelse mellom fv. 109 Alvim renseanlegg og fv. 557 Alvimveien (tiltak i Bypakka)	Regulering igangsettes.	Regulering er ikke igangsatt. Det er gjennomført grunnundersøkelser der resultater foreligger.
Regulering av Vingulmorkveien, Torsbekkdalen og langtidsparkering (delvis i Bypakka)	Resultatene av grunnundersøkelsene skal foreligge. Planarbeid pågår.	Resultater fra grunnundersøkelsene foreligger. Deler av planområdet er vanskelig nyttbart til utbygging pga. grunnforhold. Forlengelse av Vingulmorkveien avhenger av jernbanen. Planen vurderes delt i flere reguleringsplaner.
Felles regional parkeringsutredning	Utredningen slutføres. Tiltak innarbeides i kommunens plan- og styringsdokumenter.	Arbeidet er ferdigstilt og levert fra konsulent. Partene i bypakkesamarbeidet jobber med et felles saksfremlegg som redegjør for mulig parkeringspolitikk og parkeringsprinsipper for Nedre Glomma
Handlingsprogram for vannmiljø, inkludert detaljert tiltaksplan for Tunevannet og Isesjø	Et helhetlig handlingsprogram for vannmiljø vedtas. Dette skal avklare ambisjoner og prioriteringer. Handlingsprogrammet følges opp med detaljerte tiltaksplaner for ulike vannforekomster. Tiltaksplan for Tunevannet vedtas og tiltak igangsettes. Tiltaksplan for Isesjø utarbeides.	Handlingsprogram for Tunevannet er vedtatt. Gjennomføring av hydrotekniske tiltak i nord er under forberedelse. Arbeidet med overordnet handlingsprogram for vannmiljø (alle vannforekomstene i Sarpsborg) er godt i gang. Planen skal være ferdig i 2017. I denne saken omtales også videre arbeid med handlingsprogram for Isesjø.
Prosjekter/enkelt saker		
Byjubileet	Byjubileet avsluttes, evalueres og dokumenteres. Effektene av jubileet gir retning for videre arbeid innen kultur, opplevelser og byutvikling.	Evalueringsrapporten ble lagt frem for bystyret 15.06. og tatt til etterretning. Jubileumboka er ferdigstilt og lansering er 13.okt.
Kulturproduksjoner	Det avklares hvilke jubileumsprosjekter som skal videreføres. Dette ses i sammenheng med evaluering av byjubileet og «Veien videre etter	Arbeidet er igangsatt. Sarpsborggalla 2017 og Folk i Sarp er gjennomført. Arbeidet med strategier for Olavsdagene er igangsatt.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

	2016» som er ett av temaene i ny samfunnsplan.	
Nye biblioteklokaler	Mulighetsstudie igangsettes.	Mulighetsstudien er ferdigstilt. Den legges fram for politisk behandling høsten 2017.
Lokaler for kulturskole	Vedtak fattes i politisk sak om lokaler for kulturskole.	Underveismelding legges frem for politisk behandling høsten 2017.
Registrering av kulturarenaer	Det kartlegges hvilke arenaer i kommunen som kan benyttes til forestillinger innen kulturområdet (konserter, teater mv.)	Gjennomført sammen med musikkrådet.
Sarpsborg scene	Prosjektperioden avsluttes. Langsiktig driftsform for Sarpsborg scene vurderes og vedtas.	Ny langsiktig driftsform ble vedtatt av bystyret i juni. Bygningmessige tiltak behandles i egen sak høsten 2017.
Evaluering av tilskuddsordninger	Evaluering gjennomføres.	Forslag til nye retningslinjer legges frem for bystyret i oktober.
Boligsoneparkering	Evaluering gjennomføres. Det besluttes om ordningen skal utvides til flere sentrumsnære boligområder.	Evalueringen er gjennomført og konklusjonene med anbefalt oppfølging presenteres for politisk behandling november 2017.
Strategisk støykartlegging	Kartlegging gjennomføres.	Frist for strategisk støykartlegging var 30. juni 2017. Arbeidet med rapporten var forsinket da flere av kildeeierne ikke har levert ferdig grunnlagsdata. Fredrikstad kommune koordinerer arbeidet med rapporten. Rapporten vil foreligge i løpet av året. Revidert handlingsplan mot støy skal foreligge inne 30. juni 2018.
Levekårskartlegging på sonenivå	Områdeutviklingsprosjekt østre deler av sentrum: møteplasser etableres, boforholdene forbedres og nettverkene styrkes. Prosjektet innlemmes i sentrumsplan 2017-2026 (handlingsprogrammet) og opphører som eget prosjekt.	Byhage i Oscarsgate, kvartal 88, er etablert basert på lokale ressurser i området og videreutvikles i samarbeid med Kirkens Bymisjon.
Smart City Sarpsborg ⁵	<p>Delprosjekt Gode overgangsløsninger for gange, sykkel og kollektiv på Grålum igangsattes. Prosjektet er et samarbeid med næringslivet. Kartlegging av reisevaner gjennomføres og regulering igangsettes.</p> <p>Delprosjekt Solcellebaserte ladestasjoner for sykkel gjennomføres. Prosjektet skjer i samarbeid med Inspiria.</p>	<p>Arbeidet med å kartlegge reisevaner og forberedelse til reguleringsprosessen er i gang. Arbeidet har fått midler fra belønningsordningen i bypakka. Prosjektet har også fått belønningsmidler til kommunikasjon og holdningsarbeid.</p> <p>Det er utarbeidet et anbudsdokument for kjøp av innovative ladestasjoner, tilbudet lyses ut i oktober. Det er inngått en avtale med Inspiria.</p>

⁵ Jf. også delprosjekter som ligger under kommuneområde teknisk.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Verbalvedtak i bystyret		
	<p>Olavsdagene* "Styrking av midler til Olavsdagene i forhold til rådmannens budsjettforslag benyttes primært til økt satsing på vikingaktiviteter, pilegrimsaktivitet og historiefordeling med bruk av Landeparken og Storholmen, samt formidling av lokalhistorie i skolen. Det fremmes egen sak om innholdet i Olavsdagene til møte i utvalg for kultur og oppvekst 7. februar, som sluttbehandles i bystyret 2. mars".</p>	<p>Det ble vedtatt i utvalg for kultur og oppvekst at strategier for utvikling av Olavsfestivalen 2018-2030 behandles i forbindelse med HP prosess 2018-2021.</p> <p>Oppstartsnotat legges frem for politisk behandling 19.09 med sikte på sluttbehandling våren 2018.</p>
	<p>iSarpsborg – prosjektmidler til reiseliv-/pilegrimssatsing* Styrking av midler til isarpsborg sammenlignet med rådmannens budsjettforslag skal blant annet sikre selskapets planlagt reiseliv- og pilegrimsatsing. Reiselivssatsingen beskrives ved gjennomgang av kommunens eierstrategi for selskapet.</p>	<p>Det kommer egen sak høsten 2017.</p>
	<p>Rådmannen får i oppdrag å initiere prosjekt for utvikling av Pilegrimsleden Borg i samarbeid med kommunen/isarpsborg/frivillige/ kirken. Formannskapet orienteres om prosjektet.</p>	<p>Søknad til Riksantikvaren er innvilget med 200.000 kr til prosjektet «Verdiskapning langs Borgleden i Østfold».</p> <p>Midlene er benyttet til å forsterke aktivitetene rundt Borgleden, gjennom kultur og kulturhistorie. Antall vandringer i 2017 har økt fra tidligere år. Nettsider og kart er oppgradert. Olsok utvidet med en dag i år. Prosjektleder ansatt i 20 % stilling dette året.</p>
	<p>Sarpsborg kommune jobber for en støtteordning for el-sykler gjennom styringsgruppa for bypakke Nedre Glomma.</p>	<p>Ikke igangsatt.</p>
	<p>Fritidsklubben på Alvim* Det vurderes om fritidstilbud etablert i regi av nærmiljøhusprosjektet på Alvim kan driftes som permanent del av kommunens fritidsklubbtilbud fra 1.1.2018.</p>	<p>Sak om videreføring av tilbudet i regi av kommuneområde oppvekst legges fram til politisk behandling høsten 2017.</p>

Økonomi

Enhet	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Prognose før		Prognose etter		Alle tall i 1.000 kr	
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %	
Enhet plan og samfunnsutvikling	12 185	20 073	20 073	0	20 073	0	0,0 %	
Enhet kultur	34 224	51 024	51 024	0	51 024	0	0,0 %	
Enhet byggesak, landbruk og kart	4 724	17 324	15 324	0	15 324	2 000	11,5 %	
Kommunesjef samfunn med stab	3 715	5 638	5 638	0	5 638	0	0,0 %	
Sum kommuneområde samfunn	54 848	94 059	92 059	0	92 059	2 000	2,1 %	

Drift

Kommuneområde Samfunn har i 2017 et netto budsjett på 94,06 mill. kr, hvorav budsjetterte utgifter utgjør 132,33 mill. kr. Ved utgangen av 2. tertial forventer kommuneområde samfunn et mindreforbruk på 2 mill. kr. Mindreforbruket skyldes merinntekter fra byggesak, grunnet volumøkning.

InvesteringHelhetlig plan for Sarpsborg Scene

Totalt er det bevilget 43,1 mill. kr til Fase 1 og Fase 2. Det er innvilget et samlet tilskudd på 10 mill. kr fra Østfold fylkeskommune for den planlagte utviklingen av Sarpsborg scene.

Rådmannen foreslår i sak som sluttbehandles i bystyret 12.10.2017 at det bevilges ytterligere 32,1 mill. kr til ytterligere tiltak. Tiltakene omfatter tekniske og bygningsmessige utbedringer (17,2 mill. kr) og tiltak i forbindelse med universell utforming (15 mill. kr). Rådmannen foreslår også at Sarpsborg kommune går i dialog med Østfold fylkeskommune om et forprosjekt for orkestergrav. Det fremmes sak til utvalg for kultur og oppvekst samt formannskapet når forslag til kommunalt bidrag og medvirkning til forprosjektet foreligger.

Sarpsborg scene underetasje

Deler av udisponerte lokaler i underetasjen er tilrettelagt til fritidsklubb innenfor en økonomisk ramme på 3 mill. kr. Et utvidet ungdomstilbud i sentrum ble åpnet på høstparten. Noen supplerende arbeider gjenstår.

Ny idrettshall Sandbakken

Forprosjekt for ny idrettshall på Sandbakken ble vedtatt av bystyret i juni 2016. Det ble i bystyret 6. april 2017 vedtatt å bygge hallen med en håndballbane med 9 meters takhøyde og med et tilleggsareal til ekstra garderobesett og oppvarming på 500 m². Rammen for prosjektet er 67 mill. kr. Anbudskonkurranse er avholdt og entreprenør er kontrahert. Det tas sikte på at hallen kan tas i bruk ved skolestart i august 2018.

Mulighetsstudie for bibliotek

Det er besluttet å lage en mulighetsstudie på utvidelse av dagens bibliotek i sentrum. Det er foretatt sonderinger med øvrige eiere i kvartalet. Frikirken ønsker å bli værende i sin bygningsmasse. Betongbygg AS, som eier Glenghuset, er villig til å selge Glenghuset mot at de får opsjon på å kjøpe parkeringsplassen i kvartal 304, diagonalt over bussholdeplassen. Opsjonsavtaler for Glenghuset og parkeringsplassen i kvartal 304 er utarbeidet og vil bli lagt frem for politisk behandling i formannskapet 28.09.17 og bystyret 12.10.17.

Lokaler for kulturskolen

Det er igangsatt en ny prosess med framtidige lokaler for kulturskolen. Underveismelding behandles høst 2017.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon 2017
Enhet plan og samfunnsutvikling		
Effektiv saksbehandling		
Saksbehandlingstid på reguleringsplaner (uker) ⁶	116 ⁷	40
Klager på reguleringsplaner som omgjøres av høyere instans. Antall klagesaker i parentes	0(2)	0
Enhet kultur		
Fornøyde brukere		
Brukerundersøkelse i kulturskolen ⁸	Gjennomføres høsten 2017	Gjennomført
Brukerundersøkelse i fritidsklubbene ²	Gjennomføres høsten 2017	Gjennomført
Enhet byggesak, landbruk og kart		
Mål: Saksbehandlingstid		
Antall byggesaker hvor 3-ukersfristen ikke er overholdt		< 2
Antall byggesaker hvor 12-ukersfristen ikke er overholdt		< 3
Antall oppmålings saker/matrikkel hvor 16 ukers frist ikke er overholdt		0
Mål: Godt omdømme		
Arrangere kurs/dialogkveld med bransjen med fokus på byggesak		1
Mål: Kvalitet på saksbehandlingen		
Klager som omgjøres av høyere instans på grunn av saksbehandlingsfeil		0
Mål: Tilsyn/ulovlighetsoppfølging		
Tilsyn med firma/foretak iht. plan- og bygningsloven		100
Ulovlighetsoppfølging byggesak, avsluttede saker		> 100

⁶ Saksbehandlingstid fra planen vedtas utlagt på høring til den blir endelig vedtatt av bystyret.

⁷ Reguleringsplan for Bukkenes har vært gjennom flere offentlige ettersyn og har saksbehandlingstid på 199 uker.

⁸ Det gjennomføres en brukerundersøkelse for kulturskolen i uke 41 og i uke 42-44 for fritidsklubbene..

Undersøkelsene skal gi svar på hvordan tjenestene oppfattes av brukerne. Ambisjonsnivå vil bli fastsatt etter at undersøkelsene er gjennomført.

Kommuneområde organisasjon

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2017	Status per 2. tertial 2017
Vedtatte styringsdokumenter		
Kommunedelplan kommunikasjon	Revidert strategi for betalt kommunikasjon, løsning for elektroniske signaturer, økt digitalisering, bedre og sikrere nettverk, fokus på klart språk.	Revidering av strategi for betalt kommunikasjon er ikke påbegynt, Innføring av digitale signaturer forventes i 3. tertial. Digitaliseringsprosjektet følger i all vesentlighet planen. Gjennomført betydelig utbygging av trådløse nettverk, særlig ved skolene. Prosjektet om klart språk ble avsluttet i vår og arbeidet videreføres gjennom driften.
Vi i Sarpsborg	Resultater fra den nye medarbeiderundersøkelsen brukes som grunnlag for prosesser i enhetene knyttet til ledelse, medarbeiderskap og kompetanse.	33 enheter har rapportert at det er gjennomført prosesser for oppfølging av resultatene, noen med bistand fra instruktørgruppa og noen med egne ressurser. Ny undersøkelse gjennomføres september/oktober 2017.
Handlingsprogram for heltid	Tiltak vedtatt i handlingsprogram for heltid gjennomføres og evalueres. Det fokuseres på kompetanse og organisasjonskultur for å sikre felles forståelse og plattform for endringsarbeid.	Syv ferdig utdannede lærlinger er ansatt i 100 % fast stilling høsten 2017. Fokus på implementering av årsplanlegging og kalenderplan, samt heltidsmodulen i GAT utover høsten og vinteren.
Kompetansestrategi	Administrasjonsutvalget involveres i prioritering, utvikling og gjennomføring av tiltak i strategien.	Handlingsplan kommer til behandling i september i administrasjonsutvalget.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Revidert innkjøpsreglement	Innkjøpsreglementet skal vedtas i bystyret i mars 2017. Arbeid med å utarbeide relevante rutiner og prosedyrer starter opp. Anskaffelsesprosessene digitaliseres og det legges til rette for innovative anskaffelser.	Bystyret behandlet ny anskaffelsesstrategi og anskaffelsesreglement i møte i mars 2017, sak 4/17. TendSign er tatt i bruk som elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy.
Forbedret intranett med fokus på dokumenthåndtering og gjenfinning	Videreutvikling av Sarpedia: Økt bruk og bedre brukeropplevelse. Integrasjoner med flere fagsystemer, viktig nøkkelinformasjon gjøres tilgjengelig via Sarpedia.	Det er laget ny funksjonalitet bl.a. knyttet til prosjektstyring. Det jobbes med å forbedre design og brukervennlighet. Det jobbes også på litt lenger sikt, bl.a. ved å se på skyløsninger.
Forbedret brukerservice for kommunens IKT-brukere	Brukerne skal oppleve bedre kvalitet. Servicenivåavtaler for alle IKT-tjenester etableres og forankres.	Tjenestenivåavtaler for de mest kritiske fagapplikasjoner er etablert og arbeidet fortsetter. Prosess for endringshåndtering er innført.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Økt digitalisering	Strategier for digitale arbeidsprosesser og arkivløsninger etableres.	Digitaliseringsstrategi besluttet i kommuneledelsen. Beskrivelse av strategiske IKT-løsninger og veikart for digitalisering utarbeidet.
Stortings- og sametingsvalget	Vellykket gjennomføring av stortings- og sametingsvalget.	Valgoppgjøret i Sarpsborg er godkjent av valgstyret. Valget er gjennomført uten beredskapssituasjoner. IKT-systemet, utstyr og bemanning har fungert optimalt. Gjennomføringen anses som meget vellykket.
Redusere fraværet, jf. IA-arbeidet	Tiltak knyttet til økt fokus på inkludering og økt pensjonsalder gjennomføres og evalueres.	Flere tiltak igangsatt i ulike enheter, evalueres fortløpende. Revidering av mandat for HMS-teamene igangsettes høsten 2017. Prosjekter innenfor helsefremmende ledelse er igangsatt i samarbeid med KLP.
Økt fokus på etikk, varsling og ytringsfrihet	Etikk, varsling og ytringsfrihet skal på agendaen i alle enhetene i kommunen. Årlig evaluering og vurdering sammen med tillitsvalgte.	Etikkplakaten og øvrig etikkmateriell skal revideres, igangsettes høsten 2017.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr							
Enhet	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Prognose for bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	Prognose etter bruk av overskuddsfond	Prognose avviki kr.	Prognose avviki %
Enhet HR	33 075	49 647	49 147		49 147	500	1,0 %
Enhet kommunikasjon og service	40 412	64 170	64 170		64 170	0	0,0 %
Enhet økonomi	12 822	18 782	18 382		18 382	400	2,1 %
Enhet kemner	5 960	11 534	10 834		10 834	700	6,1 %
Kommunesjef organisasjon med stab	2573	5 892	5 292		5 292	600	10,2 %
Sum kommuneområde organisasjon	94 842	150 025	147 825	0	147 825	2 200	1,5 %

Drift

Ved utgangen av 2. tertial forventer kommuneområde organisasjon et mindreforbruk på om lag 2,2 mill. kr. Dette på grunn av noen vakanser, ubenyttede midler til styringssystem og noe høyere gebyrinntekter innenfor enhet kemner.

Investering

Investeringsmidler tilhørende Enhet kommunikasjon og service viser et mindreforbruk i forhold til periodisert budsjett. Det er forventet et mindreforbruk på 1-2 mill. kr ved årets slutt av et totalt investeringsbudsjett på 13 mill. kr.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon 2017
Enhet kommunikasjon og service		
Mål: God service overfor innbyggerne		
Resultat på Forbrukerrådets kåring av Norges beste bykommune på dialog og service overfor innbyggerne		Topp 10
Enhet kemner		
Mål: Høy innfordringsgrad		
Kommunale eiendomsgebyrer innbetalt innen 2 år fra forfall	99,9 %	100 %

Enhet kommunikasjon og service:

Forbrukerrådet har i 2017 ikke foretatt undersøkelse av service i det offentlige.

Kemner:

Ambisjonsnivået er nesten nådd, og dette har sammenheng med høy prioritet og at kommunen som kreditor har særnamsmannskompetanse for kravene, dvs. at tvangstiltak kan iverksettes uten bistand fra den ordinære namsmannen.

Kommuneområde teknisk

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2017	Status per 2. tertial 2017
Vedtatte styringsdokumenter		
VVA- plan	Mål, strategier og tiltak i VVA-planen iverksettes og legger føringer for fremtidige utbygginger og rehabiliteringer. Interkommunalt samarbeid med nabokommuner på områdene vei, transport, vann og avløp vurderes fortløpende.	Planens overordnede strategier og føringer etterleves. Dialog med Fredrikstad kommune er opprettet. Sammenkoplinger for vannforsyning Halden- Sarpsborg forventes slutført inneværende år.
Avfallsplan	Avfallsplanen skal revideres i 2017 og vil ta for seg viktige avklaringer rundt avfallshåndteringen i kommunen, herunder gjenvinning av husholdningsavfall. Det vil i tillegg bli vurdert endringer i åpningstider og priser for Gatedalen miljøanlegg.	Planprogram, ble behandlet og vedtatt i utvalg for landbruk og teknikk 3. mai. Det jobbes nå med utredninger iht. planprogrammet.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Strategi for drift og vedlikehold av uteområder i Sarpsborg kommune	Arbeid med strategi for drift og vedlikehold av uteområder i Sarpsborg kommune slutføres og legges fram til politisk behandling.	Det har vært jobbet internt med å fremskaffe grunnlag til strategien. Sak til behandling vinter 2017/2018.
Strategi for universell utforming	Strategi for universell utforming av bygg og uteområder ferdigstilles i 2017. Prioriterte tiltak iverksettes.	Plattform for universell utforming ble vedtatt i bystyret 23.5.2017
Vedlikeholdsplan eiendom	Vedlikeholdsplan for kommunens eiendomsmasse bidrar til verdibevarende vedlikehold og redusert vedlikeholdsetterlepe.	Det har oppstått flere større akutte behov i løpet av året. Konsekvensen for dette er at flere tiltak som var planlagt i 2017 er forskjøvet til 2018. Prosessen med å utarbeide plan for 2018 starter i september, og brukerne av bygget vil bli involvert.
Strategi for eiendomsforvaltning	Strategi for kommunens eiendomsforvaltning legges fram til politisk behandling 1.kvartal 2017. Strategien skal sikre en god forvaltning og utvikling av kommunens eiendomsmasse.	Plattform for eiendomsforvaltning ble vedtatt i bystyret 2.3.2017
Ny brannordning og revidering av samarbeidsavtale ved store hendelser	Forslag til ny brannordning vil bli lagt fram for Bystyret i løpet av våren 2017. Brannordningen er en dokumentasjon på at brannlovgivningens krav til organisering, utrustning og bemanning er oppfylt. Som følge av utvidet nytt politidistrikt må bistands/samarbeidsavtale revideres (Østfold, Romerike, Follo).	Brannordning ble vedtatt i bystyret 6.4.2017.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Trygg hjemme	Målet satsing mot brann i hjemmet. Fokus er på risikoutsatte grupper, som for eksempel hjemmeboende eldre. Prosjektet vil vurdere innovative løsninger for blant annet varsling og slukking. Dette krever utstrakt samarbeid med andre kommuneområder og etater.	Det er opprettet en tverrfaglig prosjektgruppe som har besøkt andre kommuner for å lære om deres prosjekter. Det jobbes spesielt med kartlegging av risikoutsatte grupper for å kunne søke prosjektstøtte til røykvarslere, komfyrvakter og mobile slukkeanlegg.
Prosjekter/enkelt saker		
Utredning av tiltak angående flomsituasjonen i Stasjonsbyen	Rapport om overvannsproblematikk og ansvarsforhold i Stasjonsbyen utarbeides. Samarbeide med andre aktører om gjennomføring av tiltak.	Det foreligger første utkast til rapport. Endelig rapport vil gjennomgås med berørte aktører 1. halvår 2018. Tiltak iverksettes senest 2019.
Utredning av bygging av interkommunalt sentralsorteringsanlegg for avfall	EU-kommisjonens plan for sirkulær økonomi stiller bl.a. krav om utsortering av matavfall og 70 % gjenvinning av husholdningsavfall. Sammen med nabokommuner utredes muligheten for bygging av nytt sentralsorteringsanlegg for økt sortering av avfall.	Det er opprettet en styringsgruppe med politikere fra samarbeidskommunene i Østfold (Halden, Fredrikstad, Movar og Sarpsborg). Selskapsavtale legges fram for samarbeidskommunenes kommunestyre for vedtak i 3. tertial 2017.
Tilstandsvurdering av kommunale bygg	Alle kommunale formålsbygg gjennomgås og det utarbeides tilstandsrapporter som viser etterslep på vedlikehold og eventuelle avvik.	Tilstandsvurdering på barnehager, skoler, adm.bygg og sykehjem er gjennomført.
Utvikle moderne renholdsplaner og renholdsoppfølging	Alternative løsninger og ressursbehov for innføring av moderne renholdsplaner starter opp, web løsning Plania jobbes inn bygg for bygg etter hvert som tegningene blir klare.	Begynner med helsehuset Sarpsborg høst 2017 som et prøvebygg. Resterende bygg i løpet av 2018.
Utvikle selvbyggertomter til privatpersoner i et antall av 20 – 30 tomter pr. år i et 10-års perspektiv	Felt B3 for konsentrert småhusbebyggelse på Kløvningsten opparbeides og legges ut for salg. Boling og næringsfelt (B4 og N4-6) på Kløvningsten. Regulering av Yvenåsen under utarbeidelse. Regulering av Navestad Berg (Piplund/Delås) under utarbeidelse. Områderegulering Maugesten pågår.	Området er lagt ut for salg. Frist for innspill til varsling av reguleringsplan er utløpt, gjennomgang av innspill foretas høst. Reguleringsplan er under utarbeidelse. Reguleringsplan legges ut for offentlig ettersyn høst 2017. Varsel om oppstart utsendt august med frist oktober.
Bidra aktivt til fortettingsprosesser	Det skal jobbes aktivt for å få flyttet Kalabanen til Kalnes. Dette for å få til fortetting gjennom nye boligtomter på Kalabanen. Det skal utredes hvilke	Østfold fylkeskommune ønsker intern gjennomgang på bruk av Kalnesområdet Tilbakemelding ventes høst/vinter 2017/2018.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

	<p>sentrumseiendommer som kan utvikles til bolig og næring i tett samarbeid med parkeringsutredningen og sentrumsplanarbeidet.</p> <p>Kommunen skal ta styring med fortetting og utbyggingsområder som eier, deleier eller gjennom utbyggingsavtaler med klausuler om fremdrift i private områder. I 2017 vil arbeidet med utvikling kvartal 261 (p-plass ved siden av rådhuset) i samarbeid med eier av resten av kvartalet startes opp.</p>	<p>Samordnes med ny sentrumsplan.</p> <p>Opsjonsavtale er inngått for kvartal 261. Evt. salg avventer godkjent reguleringsplan.</p>
<p>Ivaretagelse av miljøet og valg av bærekraftige løsninger</p>	<p>Miljøvennlige og bærekraftige alternativer vurderes fortløpende i kommuneområdet.</p> <p>Ingen kommunale bygg skal ha oljefyring som primærvarmekilde.</p> <p>Utvikling av energi- og automasjonsavdeling for bedre energistyring av kommunale bygg.</p> <p>Bruke egne tomter til å bidra til kommunens mål om fortetting i sentrum.</p> <p>Bruk av mikrofiber og maskiner reduserer bruk av kjemi.</p> <p>Vaskeriet sertifiseres som Miljøfyrtårnsbedrift.</p> <p>Hyppigere gatefeieing for å redusere svevestøv.</p>	<p>Miljøvennlige og bærekraftige alternativer vurderes kontinuerlig.</p> <p>Siste bygg med oljefyr som primærvarmekilde blir revet i løpet av året. Regjeringen har vedtatt at ingen kommunale bygg skal ha oljefyr hverken som primærkilde eller for spisslast. Frist for å gjennomføre dette er 2020.</p> <p>Energi- og automasjonsavdelingen består nå av tre årsverk, og vil bli ytterligere styrket med ett årsverk. Teamet har god kompetansebygging innen egne rekker.</p> <p>Enkelttomter vurderes fortløpende. Samordnes med ny sentrumsplan.</p> <p>Tester ut ny bedre mikrofiber Det er satt inn doseringsanlegg der det har vært overforbruk av kjemi.</p> <p>Sertifisering er planlagt i 3.tertial.</p> <p>Finstoff i strømasser reduseres. Sentrumsområdene ble feid innen 1. mai, hele kommunen innen 17. mai.</p>
<p>Strategi for klimavennlig bilbruk i kommunens virksomheter</p>	<p>Større omstilling av kommunal kjøretøysflåte starter.</p>	<p>Anskaffelse av 12 elvarebiler er i gang.</p> <p>Det er innkjøpt 16 brukte elbiler.</p> <p>Arbeidet med ladeinfrastruktur og prioritering av ladepunkter har startet.</p>
<p>Smart City</p>	<p>Teknisk bidrar aktivt i kommunens Smart City program.</p>	<p>Kommuneområde teknisk bidrar aktivt både i programgruppen og i flere delprosjekter.</p>

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

		<p>Smart Vann: Forskrift om at alle skal ha vannmålere er vedtatt. Det jobbes med innkjøp av elektroniske vannmålere.</p> <p>Smarte bygg: Enkeltprosjekter har startet.</p> <p>Smart avfall: Er i ferd med å starte opp. I 3. tertial settes Norges første helelektriske renovasjonsbiler i drift med innsamling av husholdningsavfall i sentrum.</p>
Bedre informasjonsflyt mellom brukerne av eiendommene og eier/forvalter	Full utrulling av elektronisk meldingssystem. Informasjon og opplæring om brannsikkerhet og elsikkerhet til alle enhetsledere.	Plania er innført på 38 eiendommer og de resterende vil være igangsatt i løpet av 2017. Systemet utvides med renholdsplaner i 2018.
Kartlegging og dokumentasjon av risikoobjekter	Kartlegge og dokumentere risikoobjekter i forhold til særskilte brannobjekt i kommunen.	Arbeidet med kartlegging og dokumentasjon er igangsatt og vil være ferdig innen midten av 2018.
Brannforebyggende prosjekt - «Rød tråd»	Prosjekt med forebyggende tiltak rettes mot ulike alderstrinn, fra barnehage til ungdomsskole.	Gjennomført hittil: Agent 110, teaterforestilling, brannslukking for 9. klasse og brannvernuka for 5 åringer.
Brannvern i landbruket	Arbeidet med befaring, kartlegging og opplæring på gårdsbruk fortsetter med hensikt å utarbeide innsatsplaner og utøve informasjon vedrørende brannvern i landbruket. Det samarbeides tett med Østfold bondelag.	Det har blitt lagt 4 nye innsatsplaner for landbruksbygg. Tilbakemeldingene fra bøndene er gode.
Brannøvelser på sykehjem	Brannvernopplæring på sykehjem er et viktig forebyggende tiltak som innebærer øvelse og teoretisk opplæring av samtlige ansatte på sykehjem i Sarpsborg kommune.	Gjennomført brannvernopplæring for ca. 1000 personer ved sykehjemmene. Hatt evaluering og fått gode tilbakemeldinger.
Befolkningsvarsling ved store hendelser	Det skal jobbes med befolkningsvarsling (sms og talemeldinger) ved kriser i samsvar med nasjonale satsninger.	Tilbud for lokasjonsbasert befolkningsvarsling med sms er mottatt og skal vurderes nærmere opp mot kommunens ansvar.
Beredskapsplaner for skoler og barnehager	Det skal jobbes tett sammen med kommuneområde oppvekst for å lage felles beredskapsplaner på skoler og barnehager.	Alle skoler og barnehager har nå egne beredskapsplaner.
Nødnett	Det skal foretas en kartlegging av behov for bruk av nødnett for kriseledelsen, samt system for sikkerhetsklarte dokumenter (mottak, sending og lagring).	Dette gjelder alle kommuner og Fylkesmannen har innkalt til møte 31.10.17. Arbeidet avventer føringer fra Fylkesmannen.
Fokus på dokumenthåndtering og arkivering	Holdningsskapende arbeid via systematisk opplæring og oppfølging av dokumenthåndtering og arkiveringsrutinene i kommuneområdet.	Det er gjennomført internopplæring av alle med saksbehandleroppgaver i enhetene.

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Verbalvedtak		
	Nytt øvelsesområde for brann- og feievesenet Rådmannen vurderer nytt øvelsesområde for brann- og feievesenet ifm HP 2018-2021. Det tas sikte på et samarbeid med kommunene i Nedre Glomma samt Halden med sikte på best mulig utnyttelse av ressurser.	Fredrikstad og Sarpsborg har startet samarbeidet og jobber med å finne egnet tomt.
	Arbeid med strategi for drift og vedlikehold av uteområder i Sarpsborg kommune skal også omfatte fokus på renhold i bysentrum i helgene. Det bør vurderes samarbeid med eksterne aktører/ frivillige organisasjoner om dette. Det fremmes egen sak til utvalg for plan, miljø og teknikk om temaet.	Sak om utvidet renhold i bysentrum i helgene legges fram for utvalg for plan, miljø og teknikk 27.9.2017.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr							
Enhet	Regnskap per 2. tertial	Rev. budsjett 2017	Prognose før		Prognose etter		
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
Enhet eiendom	141 754	190 943	193 943	3 000	190 943	0	0,0 %
Enhet kommunalteknikk	-43 371	-19 480	-19 480	0	-19 480	0	0,0 %
Enhet brann	19 832	34 324	33 824	0	33 824	500	1,5 %
Kirken	16 092	24 150	24 150	0	24 150	0	0,0 %
Kommunesjef teknisk	1 974	7 215	6 715	0	6 715	500	6,9 %
Sum kommuneområde teknisk	136 281	237 152	239 152	3 000	236 152	1 000	0,4 %

Drift

Prognosen viser at kommuneområde teknisk ved årets slutt vil ha et samlet mindreforbruk på 1 mill. kr, etter bruk av 3 mill. kr i fond i enhet eiendom. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig vakanser. Det er planlagt å bruke overskuddsfond til utvikling av elektronisk dokumentasjon av renholdsplaner og arbeider, tilkobling av Holleby avlastningssenter til offentlig avløp samt ekstraordinære utgifter til vedlikehold av lys på Sarpsborg stadion.

Det er i 2017 gjort en større jobb med avlesing av vannforbruk på målere installert i industribedrifter. Dette har resultert i at det i 2017 kan forventes økte vanngbyr på 6 mill. kr. og tilsvarende 2,6 mill. kr for avløpstjenesten. Økte gebyrinntekter foreslås benyttet til å øke det planlagte driftsnivået i 2017.

Avgiftene for levering av avfall i Gatedalen ble i 2017 endret til at kun avfall levert i personbil betaler en fast avgift, alle andre betaler etter vekt. Dette, samt en stor økning av besøkende de siste årene har medført at tjenesten har merinntekt i størrelsesorden 6 mill. kr. Som en følge av økt aktivitet har også kostnadsnivå blitt større, det foreslås at budsjettets inntekts- og kostnadsside budsjettjusteres.

Forsinket fremdrift for etablering av vann- og avløpsledninger blant annet i Nipa og Pellygata, medfører at kapitalutgiftene for vann- og avløpsområdet blir noe mindre enn estimert. På den annen side ligger prognosen for renten for området 0,2 % over det som var forutsatt i budsjett 2017. Økt rente oppveier for forsinket fremdrift. Samlet for selvkosttjenestene kan det forventes et mindreforbruk i størrelsesorden 0- 1,5 mill. kr ved årets slutt.

Investering

Ny brannbil

Det er bevilget penger til ny brannbil i 2017. Anbudet ligger ute, leverandør velges i 3. tertial. Forventet leveranse sommer 2018.

Øvelsesanlegg brannvesen

Det foreligger et verbalforslag fra bystyret om utarbeidelse av øvelsesanlegg for brannvesenet. Det tilstrebes et samarbeid med Fredrikstad brannvesen. Samarbeidsmøter med Fredrikstad kommune avholdes høsten 2017.

Kulås vannskulptur

Det er bevilget 3,8 mill. kr til etablering av vannskulptur og boccia-bane i Kulås. Arbeidene startet september 2015 og ble ferdigstilt våren 2016 innenfor budsjett. Vannskulpturen har blitt et kjærkomment innslag i parken og populært blant barn, spesielt på varme sommerdager. Garantibefaring avholdt vår/sommer 2017.

Kulås Amfi

Det er bevilget 20 mill. kr til prosjektet. Prosjektet vil bli avsluttet innenfor budsjett. Det nye amfi har blitt en stor suksess og har gjort det mulig å samle tusenvis av mennesker til konserter, arrangementer m.m. Anlegget har blitt hyppig brukt gjennom jubileumsåret.

Oppgradering av administrasjonsbygg

Arbeidene pågår. Ferdigstilles i løpet av 2018 innenfor budsjett på 52 mill. kr.

Brygge og turvei Glengshølen

Det er bevilget 4 mill. kr til brygge og turvei Glengshølen. Av dette er 1,2 mill. kr finansiert av spillemidler. Bryggestien i Glengshølen har allerede vist seg som en attraksjon og et tiltak som stimulerer til fysisk aktivitet. I tillegg til at den er et tilbud i seg selv, muliggjør også bryggestien via stinettet mot Ravneberget, tilgang til Sarpsborgmarka fra sentrum uten at man følger trafikkerte veier. Frivillige i tur og lysløypekomiteen sørget for etableringen av utsiktstårnet på Appelsintoppen. De to tiltakene har sammen vist at det er mulig å utløse fysisk aktivitet, og er meget gode folkehelseiltak. Brygger ble montert vår 2017. Prosjektet ferdigstilles innenfor budsjett.

Ny gang og sykkelvei Opsund/Hafslundsøy

Det ble i bystyret 06.04.2017 bevilget 12,5 millioner kroner til gang- og sykkelvei forbindelse til nye bru Opsund-Hafslundsøy. Det er avholdt anbudskonkurranse og entreprenør er kontrahert. Prosjektet forventes ferdigstilt juni 2018. Estimert så langt tilsier et mindreforbruk på 4 mill. kr. Prosjektet finansieres med 10 millioner kroner i belønningssmidler og 2,5 millioner i mva. kompensasjon.

Bru Hafslundsøy - Opsund

Brua går fra Hafslundsøy til Opsund. Oppstart byggearbeider var høst 2016. Forventet ferdigstilling september 2017 innenfor budsjett på 50 mill. kr. Prosjektet inkluderer vann og avløpsledning i brukonstruksjonen. Prosjektet er finansiert med 25 mill. kr i belønningssmidler. Offisiell åpning avholdes 29.09.2017

Klavestadhaugen/Sandbakken vann/avløp – separering.

Arbeidene er igangsatt. Klavestadhaugen/Sandbakken er delt opp i flere etapper. Det er avsatt 99 mill. kr i HP 2017-2020. Etappe 1 ble startet opp i mai 2016, og består av Klavestadhaugen, øvre og nedre Langgate i tillegg til Haugvold. Etappe 2 avsluttes på Sandbakken og er opprinnelig tenkt startet i 2018. Det er av praktiske grunner ønskelig å starte arbeidene på Fromholtsvei allerede i 2017. Det er derfor foreslått at det gjøres en budsjettendring på 5 mill. kr fra etappe 1 til etappe 2 for budsjettåret 2017.

Nipa prosjektet.

Nipa prosjektet er en del av fylkesmannspakken og består av flere delprosjekter og strekker seg fra Bryggeriet til Elvestad med stikkledning til Isefoss. Målsetningen er å øke sikkerheten i vannforsyningen til østsiden av Glomma fra Baterød vannverk og besørge transport av forurenset avløpsvann frem til kommunens sentrale avløpsanlegg på Alvim. På grunn av forekomster av kvikkleire i traseen nord for Hafslundsøy har det kommet innsigelse fra Norges vassdrags- og energidirektorat, noe som medfører at prosjektet vil bli forsinket. Totalt er det bevilget og avsatt 165,4 mill. kr, 90 mill. kr foreslås flyttet fra 2017 budsjettet til senere år. Anbudskonkurranse er planlagt i oktober/november 2017.

Vann- og avløpsledning Hannestad- Brevikbekken

Prosjektet er en del av fylkesmannspakken. Det er bevilget 0,8 mill. kr til en utredning. Pga. usikkerhet angående grunnforhold og trasevalg for riksvei 109 er prosjektet foreløpig utsatt.

Vann- og avløpsledning Tunejordet vest

Prosjektet er pålagt av fylkesmann og innebærer at gamle avløpsrør byttes ut og at det legges separate ledninger for overvann og spillvann. Ledningsanlegget strekker seg fra Kirkeveien og sydover gjennom Tunejordet. Gamle E6 (fylkesvei 118) skal krysses ved rørpressing av ledningene gjennom vegen. Traseen går gjennom kommunal og privat eiendom, mest butikker og forretningsvirksomhet, og gravearbeidene medfører en del utfordringer når det gjelder fremkommelighet, trafikkavvikling og hensynet til publikum. Det skal også legges ny vannledning med noe større dimensjon for å forsterke vannforsyningssituasjonen i området.

Det er i HP 2017 -2020 avsatt 22 millioner kr til prosjektet. I november 2016 ble det utlyst en entreprisekonkurranse for saneringsarbeidene for Tunejordet vest. Innkomne tilbud tilsa en

antatt total sluttkostnad på 29 millioner kroner. Dette ble derfor i bystyret 02.03.17 tilleggsbevilget 7 millioner kroner. Prosjekteringen har vært omfattende og tatt lenger tid enn antatt. Dette medfører at forventet ferdigstilling er sommer 2018.

Oppgradering Pellygaten

Prosjektet omfatter hele gatens lengde og sidegater mot St.Mariesgt Prosjektet innebærer at gamle vann og avløpsrør byttes ut og at det legges vannledning og separate ledninger for overvann og spillvann. Veien oppgraderes med ny oppbygning og asfalt. Det er i HP 2017 – 2020 avsatt 30 millioner kroner til prosjektet. Prosjektering er igangsatt. Oppstart anleggsarbeid er forventet vår 2018. Forventet ferdigstilling vår 2020.

Oppgradering Olsokveien

Prosjektet omfatter hele Olsokveiens lengde og innebærer at gamle vann, overvann og spillvannsrør byttes ut og erstattes med nye. I tillegg oppgraderes veien med ny oppbygning og asfalt. Det er i HP 2017 -2020 avsatt 15 millioner kr til prosjektet. Det er avholdt anbudskonkurranse for arbeidene. Innkomne tilbud tilsier en antatt total sluttkostnad på 18 millioner kroner. Prosjektet må tilføres 3 millioner kroner. Dette innarbeides i HP 2018 -2021. Arbeidene er igangsatt. Forventet ferdigstilling er sommer 2018.

Rehabilitering av Alvim renseanlegg og nytt slambygg

Prosjektet er forsinket da utstyr i det nye slambygget havarerte under testing med vann i anlegget. Forventet sluttkostnad for prosjektet er 121 mill. kr, noe som er 8 % mer enn opprinnelig budsjett. Arbeidene forventes ferdigstilt i løpet av 2017.

Gågata

Arbeidet er i det alt vesentligste avsluttet ultimo november 2015 iht. planlagt framdrift. Lekeområdet v/EPA med apparater er montert og ferdigstilt høst -16. Forventet sluttkostnad er 28 mill. kr. Merforbruket på 3 mill. kr skyldes i hovedsak betydelig økt omfang av elektroarbeid grunnet en rekke uregistrerte kabler i grunn.

Oppgradering Slambygg 1-Alvim

Det er i HP 2017 – 2020 avsatt 20 millioner kroner til prosjektet. Det er ansatt ny prosjektingeniør i Team renseanlegg og vannverk som skal følge opp prosjektet i samarbeid med enhet eiendom. Prosjektering starter september 2017. Prosjektet forventes ferdigstilt våren 2019.

Opparbeidelse av Hafslund kirkegård

Prosjektet har vært ledet av Sarpsborg kirkelige fellesråd, ved kirkevergen. Sarpsborg kommune har bevilget 35 mill.kr til prosjektet. Det er sannsynlig at sluttkostnad vil ligge på ca 38 mill. kr som omtalt i formannskapet 31.8.2016. Det er inngått avtale med entreprenør om en tre år vedlikeholdsavtale på uteområde. Arbeidene ble slutført i mai 2017.

Opparbeidelse av næring og boligfelt Kløvningsten.

Det er bevilget 20 mill. kr til prosjektet. Området består av eneboligtomter Felt B14, 15 og 16, som er ferdig solgt og Felt B3 for konsentrert bebyggelse som kommer for salg høsten 2017. Det er per 31.12.2016 solgt tomter på Kløvningsten for 26,2 mill. kr. Totalt er det budsjettet med inntekter på 36 mill. kr. Det ble rapportert i årsrapport for 2016 at prosjektet blir noe dyrere enn antatt. Prosjektet ligger an til et merforbruk på 3 mill. kr.

Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvningsten

Det er startet opp reguleringsarbeid ved et nytt boligfelt (B4) som vil inneholde både tomter for konsentrert småhusbebyggelse og eneboligtomter samt næringsfelt (N4 – N6). Dette gjennomføres innenfor egen bevilgning på 2 mill. kr.

Innsamling av hageavfall (beholdere)

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Ordningen er utvidet til også å gjelde Tindlund, Greåker og Bjørnstad. Det er per nå 1047 husstander med i ordningen.

Nedgravde løsninger for avfall 2017

Det er bestilt nedgravde containere i kryssene St. Marie gate/ Borggata høsten 2017 i forbindelse med fjernvarme og VA-prosjekt der. Det planlegges også nedgravde containere langs prosjekt Pellygata.

Ventilasjon Borgen skole

Det er bevilget 0,75 mill. kr til oppgradering av ventilasjonsanlegg ved Borgen skole. Utbedringen av anlegget er ivare tatt gjennom andre renoveringsprosjekter på skolen.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon 2017
Enhet Eiendom		
Mål: God økonomistyring for investeringer		
Samlet avvik mellom budsjett og regnskap for avsluttede investeringsprosjekter	%	0 %
Enhet kommunalteknikk		
Mål: Hygienisk trygt, godt og nok vann		
Antall alvorlige avvik fra drikkevannsforskriften		0
Antall timer avbrudd per innbyggere per år	t/innb.	<1 time
Mål: Gode avløpssystemer		
Antall tilbakeslag (kloakk i kjeller)	Stk	<10
Mål: Fungerende innsamlingsordning for husholdningsavfall		
Antall klager / antall tømminger		< 0,1 %
Enhet brann- og feiervesen		
Mål: Godt brann- og ulykkesforebyggende arbeid		
Mårettet informasjonsarbeid om forebyggende brannsikkerhet (antall personer)		4500

Tjenestemålene rapporteres ved årsslutt.

Investeringsoversikt

Kolonne forklaring:

1. **Pågående investeringsprosjekter per 31.8.2017:** *Prosjektet/delprosjekt navn, sortert etter tjenestegruppe.*
2. **Regnskap 31.8.2017:** *Akkumulert utgiftsregnskap, uavhengig av år.*
3. **Bevilget per 31.12.2017:** *Akkumulert utgiftsbevilgning, uavhengig av år.*
4. **Budsjett og HP-> 2020:** *Akkumulert utgiftsbevilgning og avsetning gjort i vedtatt HP frem til 2020.*
5. **Forventet sluttkostnad:** *Forventet sluttkostnad for prosjektet.*
6. **Forventet økonomisk avvik:** *«Budsjett og HP -> 2020» minus «Forventet sluttkostnad». For prosjekter som avsluttes er dette konstatert mer(-) eller mindre(+) forbruk*
7. **Inndekning:** *Merknad for hvordan evt. merforbruk for prosjektet er foreslått finansiert.*
8. **Forventet økonomisk sluttdato:** *Dato for når prosjektet kan forventes avsluttes økonomisk. For større prosjekter er forventet økonomisk sluttdato 18 mnd. etter at investeringen er tatt i bruk*

Pågående investeringsprosjekter	Regnskap totalt per 31.08.2017	Bevilget per 31.12.2017	Budsjett og HP -> 2020	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde samfunn							
Kultur							
Skateanlegg	5 648 105	6 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2017
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	5 109 947	13 600 000	13 600 000	13 600 000			30.06.2018
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 2	0	1 500 000	22 500 000	53 700 000		HP 2018-2021	31.12.2020
Sarpsborg scene underetasje	2 533 358	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2018
Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg	14 475 998	15 000 000	15 000 000	15 000 000			31.12.2017
Sandbakken idrettsarena	7 679 196	32 000 000	67 000 000	67 000 000			31.12.2019
Tilpasninger idrettsbygg	62 500	500 000	2 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Kulturskole nye lokaler	1 890 936	2 300 000	2 300 000	2 300 000			31.12.2017
Nytt Bibliotek (Forprosjekt)	0	0	3 000 000	3 000 000			31.12.2019
Plan og samfunnsutvikling							
Kommunedelplan ny bru over Sarpsfossen	7 883 706	8 000 000	8 000 000	8 000 000			31.12.2018
Felles kommuneplan for vei og jernbane	701 076	3 500 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2018
Hovedveinett for sykkel	361 173	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Planmidler tverrforbindelse fv.109 og Alvim	1 205 645	3 400 000	3 400 000	3 400 000			31.12.2017
Planmidler Vingulmorkveien- Torbekk	1 525 200	5 200 000	5 200 000	5 200 000			31.12.2017
Felles regional parkeringspolitikk (belønningsmidler)	1 482 603	1 400 000	1 400 000	1 400 000			31.12.2017
Tiltaksplan Tunevannet og Isesjø	1 153 918	3 500 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2018
Reguleringsplan veiløsning Grålum	54 507	3 000 000	4 200 000	4 200 000			31.12.2019
Hovedsykkelplanen (Regulering)	0	2 500 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2019
Kommunedelplan Sannesund - Greåker	0	300 000	300 000	300 000			31.12.2017
Byggesak-landbruk og kart							
Utstyr kart og oppmåling	0	250 000	1 000 000	250 000			Avsluttes årlig
Kommuneområde velferd							
Kompetansesenter rus og psykisk helse							
Bofellesskap med bemanning - psykiatrisaker	0	0	35 000 000			Under utredning	31.12.2020
Omsorgstjenester							
Nødstrøm sykehjem	4 889 168	5 700 000	5 700 000	5 700 000			30.06.2018
Gamle Haugvoll - rivning/rehabilitering	6 183 850	6 000 000	6 000 000	6 183 850	-183 850		Avsluttes
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	199 390 569	202 000 000	202 000 000	202 000 000			31.12.2018
Rehabilitering av deler av sidefløy Sarpsborg helsehus til fysio- og ergoterapi	5 004 780	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Behandlingshjelpemidler- Sarpsborg helsehus	7 784 377	8 400 000	8 400 000	8 400 000			31.12.2018
Kruseløkk sykehjem	515 966	18 000 000	18 000 000	18 000 000			31.12.2018
Kjøleskap sykehjem	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2017
Bolig og omsorg							
Radonutbedring	679 156	750 000	750 000	750 000			31.12.2017
Infrastruktur Bodalsjordet	11 116 806	8 000 000	8 000 000	9 000 000	-1 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2018
Modulbaserte boliger (permanente)	2 527 166	12 000 000	12 000 000	17 000 000	-5 000 000	HP 2018-2021	31.12.2019
Bodalsjordet (12 leiligheter)	9 158 050	27 000 000	30 000 000	26 500 000	3 500 000		31.12.2018
BH- Diverse planleggings- og reguleringsarbeid	131 609	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Boligsosial handlingsplan	5 214 725	10 000 000	40 000 000	10 000 000			Avsluttes årlig
Boveiledning							
Utbygging Lunstikka	420 450	7 000 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2018
12 boliger i bofellesskap Værn	2 215 286	4 000 000	55 000 000	55 000 000			31.12.2020
Holtenga Servicebolig	215 380	3 200 000	3 200 000	3 200 000			31.12.2018

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter	Regnskap totalt per 31.08.2017	Bevilget per 31.12.2017	Budsjett og HP -> 2020	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde organisasjon							
Kommunikasjon og service							
Kommunedelplan kommunikasjon	268 443	1 700 000	3 200 000	1 700 000			Avsluttes årlig
Kommunedelplan kommunikasjon- skilt og profilering	2 783	100 000	400 000	100 000			Avsluttes årlig
Digitale møteplasser innbyggermedvirkning	0	0	200 000	200 000			31.12.2018
Fiberlinjer og tilhørende utstyr	22 329	1 000 000	3 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Fiberlinje og tilhørende utstyr Hafslundsøy	431 813	1 750 000	1 750 000	1 750 000			31.12.2018
Fiberlinje Sandbakken -Skjeberg	371 594	700 000	700 000	700 000			31.12.2018
Sikkerhetsløsning IKT	0	1 900 000	1 900 000	1 900 000			31.12.2017
Sentrale IKT-løsninger	852 844	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Lisenser fellessystemer	452 745	500 000	3 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Videreutvikling Sarpsborg.com	0	400 000	1 600 000	400 000			Avsluttes årlig
Videreutvikling sak og arkivsystem	409 510	600 000	1 200 000	600 000			Avsluttes årlig
Elektroniske arkiver og digitalisering	779 638	2 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2020
Videreutvikle intranett og søkeløsning	175 586	400 000	1 600 000	400 000			Avsluttes årlig
Fjernarkiv	520 060	1 085 243	1 085 243	800 000			31.12.2017
Arbeidsgiver							
Videreutvikling av elektroniske personalsystemer	246 263	1 600 000	1 600 000	1 600 000			31.12.2019
Økonomi							
Egenkapitalinnskudd KLP	0	11 200 000	52 000 000	11 200 000			Avsluttes årlig
Nye felles fagsystemer (Lønn/Økonomi moduler)	75 000	500 000	2 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Kommuneområde oppvekt							
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne							
Ny sentrumsskole, Sandesundveien	292 377 426	293 700 000	293 700 000	293 700 000			31.12.2017
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2017-2020	3 409 363	6 000 000	24 000 000	24 000 000			31.12.2020
Nytt adm. IKT system skole og barnehage	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Kapasitetstiltak skole	329 938	2 000 000	8 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Nye lokaler Avdeling studio	712 754	8 000 000	8 000 000	9 200 000	-1 200 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2019
Forprosjekt nye lokaler Norsksenter	0	0	200 000	200 000			31.12.2019
Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene	219 667	500 000	20 500 000				31.12.2024
Utbedring arbeidsplasser Hafslundsøy	481 856	6 000 000	14 500 000	14 500 000			31.12.2019
Forprosjekt skole vest	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000			05.01.2020
Ny skole vest	0	27 000 000	277 000 000	277 000 000			31.12.2022
Omgjøre Alvimhaugen BH til skolelokaler	0	200 000	6 200 000	6 200 000			31.12.2019
Kunstgressflate Alvim	-6 894	0	0	0		Tilskudd	31.12.2017
Ballflate asfalt Alvimhaugen barneskole (inv)	100 582	0	0	0		Tilskudd	31.12.2017
Barnehage							
Lekeapparater barnehager	940 589	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Rehabilitering av barnehager	9 161 830	9 000 000	9 000 000	11 000 000	-2 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Ny Hafslundsøy barnehage	42 248 134	42 300 000	42 300 000	42 300 000			30.06.2017
Ny barnehage sentrum	54 618 099	62 000 000	62 000 000	62 000 000			31.12.2018
Ny barnehage Skjeberg	13 677 744	22 036 178	22 036 178	22 036 178			31.12.2018
Forprosjekt ny barnehage Alvim	0	0	500 000	500 000			31.12.2020
Kommuneområde teknisk							
Park							
Brygge og turvei Glengshølen	3 922 661	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2017
1000-års stien/opprustning innfartsårer	4 906 741	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2017
Kulås, vannskulptur	3 341 773	3 800 000	3 800 000	3 800 000			31.12.2017
Kulås Amfi	19 582 153	20 000 000	20 000 000	20 000 000			31.12.2017
Opprustning parker og plasser	163 688	600 000	5 100 000	600 000			Avsluttes årlig
Lekeplass kvartal 88	402 250	500 000	500 000	500 000			31.12.2017
Utvidelse av skateanlegg Skjeberg	587 821	400 000	400 000	400 000			31.12.2017
Treningsapparater Skjeberg	590 099	350 000	350 000	350 000			31.12.2017
Lys-parker og plasser	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2017
Joggesti og idrettspark i Kulås	697 397	1 200 000	1 200 000	1 200 000			31.12.2017
Vann							
Uforutsette prosjekter vann	699 899	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Vannledningsnett							
Vannledning Guslund - Høk	3 168 349	4 300 000	4 300 000	3 168 349	1 131 651		Avsluttes
Vannledning Ingerøy-Røsneskilen (Halden)	83 932	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2018
Vannledning Furuholmen - Varteigveien	1 373 738	2 100 000	2 100 000	2 100 000			30.06.2018
Vannledning ny gangbru Hafslundsøy - Opsund	2 917 415	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2017
Vannledning Surfellingen	822 450	750 000	750 000	900 000	-150 000		31.12.2017
Vannledning Brunsby - Bøkrysset	708 033	2 200 000	2 200 000	2 200 000			30.06.2018
Vannledning Bøkrysset - Brenneveien	2 530 630	2 200 000	2 200 000	2 200 000			30.06.2018
Vannledning Varteigveien - Kinndalveien	178 211	1 700 000	1 700 000	1 700 000			31.12.2018
Vannledning Baterød- Elvestad (Nipa)	2 119 985	42 500 000	45 500 000	45 500 000			31.12.2018
Vannledning Elvestad-Brysemr (Nipa)	2 017 067	9 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2019
Vannledning Elvestad-Kampen (Nipa)	0	0	3 700 000	3 700 000			31.12.2019
Vannledning Sikkelandsveien - Lindemarkveien	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2018
Vannledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	452 308	1 000 000	12 000 000	12 000 000			31.12.2018
Vannledning Klavestadhaugen (separering)	9 532 006	12 500 000	21 500 000	21 500 000			31.12.2019
Vannledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	499 187	2 500 000	27 000 000	24 500 000			31.12.2020
Sanering Olsokveien	1 602 104	5 000 000	5 000 000	6 500 000	-1 500 000	HP 2018-2021	31.12.2018
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	212 609	2 500 000	3 600 000	3 600 000			31.12.2019
Separering Albert Moskausv/Sarpsborgvn	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2019
Separering Lundgårds vei	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter	Regnskap totalt per 31.08.2017	Bevilget per 31.12.2017	Budsjett og HP -> 2020	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Vannledningsnett							
Separering Lundgårds vei	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Ringledning Elvestad- Hugeveien, Rundkjøring RV111 (Nipa)	802 402	7 500 000	12 500 000	12 500 000			31.12.2018
Separering Brusevoldbekken (sone 404)	0	0	8 500 000	8 500 000			31.12.2020
Separering Kalabekken	0	0	15 000 000	15 000 000			31.12.2019
Separering Hafslundskogen	0	0	7 500 000	7 500 000			31.12.2020
Vannled av avløpstiltak Guslund/Hauge/Bede	0	0	2 500 000	2 500 000			31.12.2020
Separering nedslagsfelt Brevikbekken (Tunevannet)	0	0	25 000 000	25 000 000			31.12.2021
Vannledning Tunejordet vest	1 531 080	5 000 000	5 000 000	7 500 000	-2 500 000	HP 2018-2021	31.12.2018
Vannledning Maugestensveien- Finnestad 1.e	43 074	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Vannledning Maugestensveien- Finnestad 2.e	0	0	2 200 000	2 200 000			31.12.2019
Vannledning rv.109	50 227	400 000	37 900 000			Under utredning	
Vannledning Pellygata	211 161	10 000 000	10 000 000	10 000 000			31.12.2019
Spredt bebyggelse vann Solli/Vister anl. 6,12,13,16	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2020
Vannledning Høk-Døle	90 538	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2018
Vannled separering Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	0	2 300 000	2 300 000	2 300 000			31.12.2018
Vannled separering St.Mariesgate,Sverdruppsgate-Vollgata	1 200 434	2 500 000	2 500 000	2 500 000			31.12.2018
Vannled separering Rosenkrantzgate	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Tekniske installasjoner vann							
Oppgradering trykktorsterkere Opstadveien	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Oppgradering trykktorsterkere Hasleåsen	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Oppgradering trykktorsterkere Hevingen	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Pumpestasjon Elvestad (Nipa)	127 633	2 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2019
Oppgradering trykktorsterkere Nygårdsveien	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Oppgradering trykktorsterkere Bassengveien	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2019
Utrede høydebasseng Stikkaåsen	0	0	500 000	500 000			31.12.2018
Utrede høydebasseng søndere Skjeberg	0	0	500 000	500 000			31.12.2018
Sammenkobling reservevann Gaupefaret høydebasseng	0	0	1 500 000	1 500 000			31.12.2019
Nytt vannverk Isestjøl/kapasitetsøkning Baterød	481 142	500 000	500 000	500 000			31.12.2018
Avløp							
Uforutsette prosjekter avløp	0	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Avløpsnett							
Avløpsledning Baneveien - Nordbergveien	163 162	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Avløpsledning ny Gangbru Hafslundsøy- Opsund	3 057 382	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2018
Avløpsledning Surfelling	1 113 750	750 000	750 000	1 200 000	-450 000		31.12.2017
Avløpsledning Hannestad- Brevikbekken (fv.109)	932 572	800 000	7 000 000			Under utredning	
Avløpsledning Bryggeriet- Elvestad (Nipa)	2 259 916	35 600 000	35 600 000	35 600 000			31.12.2018
Avløpsledning Bryggeriet-Elvestad e.2 (Nipa)	1 426 642	2 000 000	5 400 000	5 400 000			31.12.2019
Avløpsledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	681 090	1 000 000	12 000 000	12 000 000			31.12.2018
Avløpsledning Tunejordet Vest	3 072 213	17 000 000	17 000 000	21 500 000	-4 500 000	HP 2018-2021	31.12.2018
Sanering Olsokveien	1 791 369	5 000 000	5 000 000	6 500 000	-1 500 000	HP 2018-2021	31.12.2018
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	220 658	2 500 000	3 600 000	3 600 000			31.12.2019
Separering Albert Moskausv/Sarpsborgvn	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2019
Separering Lundgårdsvei	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Avløpsledning Klavestadhaugen (separering)	10 094 830	14 500 000	23 500 000	23 500 000			31.12.2019
Avløpsledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	584 586	2 500 000	27 000 000	27 000 000			31.12.2020
Avløpsledning Elvestad-Brysemyr (Nipa)	805 221	9 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2019
Avløpsledning Elvestad-Kampen (Nipa)	0	0	3 700 000	3 700 000			31.12.2019
Separering Brusevoldbekken	0	0	8 500 000	8 500 000			31.12.2020
Separering Kalabekken	0	0	15 000 000	15 000 000			31.12.2019
Separering Hafslundskogen	0	0	7 500 000	7 500 000			31.12.2020
Avløpstiltak Guslund/Hauge/Bede	0	0	2 500 000	2 500 000			31.12.2020
Separering nedslagsfelt Brevikbekken (Tunevannet)	0	0	25 000 000	25 000 000			31.12.2021
Separeringsledning Dovresgt-Torsbekkdalen	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Påkoblingsledning Hasle til sjøledning Elvestad (Nipa)	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2020
Avløpsledning rv.109	50 227	400 000	37 900 000			Under utredning	
Avløpsledning Pellygata	209 795	10 000 000	10 000 000	10 000 000			31.12.2019
Separering Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	0	0	2 300 000	2 300 000			31.12.2018
Separering St.Mariesgate,Sverdruppsgate-Vollgata	1 189 429	2 500 000	2 500 000	2 500 000			31.12.2018
Separering Rosenkrantzgate	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Tekniske installasjoner avløp							
Forprosjekt stasjonsbyen avløp KP 415	794 835	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
KP 018 Torsbekkdalen	6 408 569	6 900 000	6 900 000	6 900 000			31.12.2018
Oppgradering av Alvim renseanlegg	120 945 617	118 000 000	118 000 000	121 000 000	-3 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Oppgradering avløpspumpestasjoner inkl. gamle Alvim RA	5 352 585	9 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2018
Pumpestasjon Elvestad (Nipa)	344 653	4 000 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2019
Oppgradering Slambygg 1 (Alvim renseanlegg)	0	10 000 000	20 000 000	20 000 000			31.12.2019
Oppgradering avløpspumpestasjoner	1 138 550	3 000 000	6 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter	Regnskap totalt per 31.08.2017	Bevilget per 31.12.2017	Budsjett og HP -> 2020	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Avløp spredt bebyggelse							
Trykkavløp Guslund - Høk inkl. pumpestasjon	6 609 939	5 300 000	5 300 000	6 609 939	-1 309 939		Avsluttes
Trykkavløp Rønneid	6 517 476	7 000 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2017
Lundeveien-Moene	336 510	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Brunsbu- Bøkryssset	778 934	3 400 000	3 400 000	3 400 000			30.06.2018
Bøkryssset - Brenneveien	2 580 413	3 600 000	3 600 000	3 600 000			30.06.2018
Furuholmen - Varteigveien	2 395 048	3 900 000	3 900 000	3 900 000			30.06.2018
Varteigveien - Kinnalsveien	300 601	2 600 000	2 600 000	2 600 000			31.12.2017
Bråtenåsen- Bergbykroken	0	1 800 000	1 800 000	1 800 000			31.12.2018
Sikkelandsveien - Lindemarkveien	0	2 300 000	2 300 000	2 300 000			31.12.2018
Iseveien - Kampenes	0	1 400 000	1 400 000	1 400 000			31.12.2018
Maugestensveien- Finnstad 1.e	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2019
Maugestensveien- Finnstad 2.e	0	0	3 500 000	3 500 000			31.12.2019
Spredt bebyggelse Solli/Vister anl. 6,12,13,16	0	0	8 000 000	8 000 000			31.12.2020
Avfallsbehandling							
Ombygging hjullastergarasje	576 827	700 000	700 000	700 000			31.12.2017
Utvidelse av mottak for farlig avfall	876 958	1 300 000	1 300 000	1 300 000			31.12.2017
Nedgravde avfallsbeholder for avfall	0	3 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2020
Innsamling av hageavfall (beholdere)	0	500 000	1 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Samferdsel							
Oppgradering av veilys private veier	1 306 845	2 500 000	2 500 000	2 500 000			31.12.2017
Rehabilitering av p-plasser/p-automater	4 018 004	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2017
Gågate redusert konsept	28 430 699	25 000 000	25 000 000	28 000 000	-3 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Opsund bru gang og sykkelvei	36 014 077	43 000 000	44 000 000	44 000 000			31.12.2018
Gang og sykkelvei Hafslundsøy- Opsund	314 288	12 500 000	12 500 000	8 500 000	4 000 000		31.12.2018
Gang, sykkel og kollektiv sentrum - inkl. Pellygata	2 608 407	6 000 000	13 000 000	13 000 000			31.12.2018
Gang og sykkelvei rute 3 sentrum	732 747	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Boligsoneparkering, plasser og automater	319 313	3 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2018
Universell utforming av bysentrum	0	1 100 000	4 600 000	1 100 000			Avsluttes årlig
Gang og sykkelveier inkl. gatelys (Sykkelenbyen Nedre Glomma)	2 957 427	3 000 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2018
Skjebergbekken bru	3 792 311	4 000 000	4 000 000	4 500 000	-500 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Oppgradering av kommunale veier	345 397	1 200 000	31 000 000	1 200 000			Avsluttes årlig
Oppgradering Sandesundsveien-Valkyriegata/Holbergsgate	0	0	1 200 000	1 200 000			31.12.2018
Oppgradering St.Mariesgate,Sverdruppsgate-Voldgata	1 483 976	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2017
Oppgradering Rosenkrantzgate	0	3 200 000	3 200 000	3 200 000			31.12.2017
Oppgradering Opstadveien	1 956 294	2 800 000	2 800 000	2 800 000			31.12.2017
Oppgradering Ågårdsveien	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2018
Oppgradering Olsokveien	1 844 680	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2017
Oppgradering Ringgt/Krusesgt./Tordensgt/Dovregata	224 336	3 600 000	3 600 000	3 600 000			31.12.2017
Oppgradering Albert Moskausv./Sarpsborgveien	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2018
Oppgradering Lundegårdsvei	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Universell utforming av bussholdeplasser	876 545	900 000	3 600 000	900 000			Avsluttes årlig
Gatelys tiltak og dataprogram	2 214 651	5 300 000	14 400 000	14 400 000			31.12.2020
Veidel av uforutsette kabel og ledningsprosjekt	351 021	4 000 000	16 000 000	4 000 000			Avsluttes årlig
Sanntidsinformasjon på holdeplasser	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Sykkelparkering Sarpsborg sentrum	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000			31.12.2017
Gang og sykkelvei Navestadveien	141 813	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2018
Gang og sykkelvei Vingulmorkveien	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	6 221 058	8 500 000	23 500 000	8 500 000			Avsluttes årlig
Brannvesenet							
Nytt øvingsområde brannvesen	175 110	500 000	500 000	500 000		Under utredning, evt. samarbeid med andre kommuner	
Verksted og transport							
Biler og maskiner, vann og avløp	478 086	2 600 000	6 400 000	2 600 000			Avsluttes årlig
Biler og beredskap brann	0	5 500 000	5 500 000	5 500 000			31.12.2018
Biler og maskiner vei/grønt	2 688 656	3 500 000	8 100 000	3 500 000			Avsluttes årlig
Traktor Sarpsborg stadion	0	0	700 000	700 000			31.12.2019
Biler maskiner og annet teknisk utstyr verksted/transport/vaskeri	3 215 120	5 000 000	20 000 000	5 000 000			Avsluttes årlig
Feiebil	0	0	2 200 000	2 200 000			31.12.2019
Feiebil for sentrumsgater	0	1 700 000	1 700 000	1 700 000			31.12.2017
Biler og maskiner renovasjon	59 521	3 500 000	14 100 000	3 500 000			Avsluttes årlig
Salg av brannbil	0	-500 000	-500 000	-500 000			31.12.2018
Salg av biler og maskiner	-316 711	-610 730	-910 730	-610 730			Avsluttes årlig

TILSTANDSRAPPORT 2. TERTIAL 2017 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter	Regnskap totalt per 31.08.2017	Bevilget per 31.12.2017	Budsjett og HP -> 2020	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Eiendom							
Oppgradering av administrasjonsbygg	44 929 204	52 000 000	52 000 000	52 000 000			31.12.2018
Nytt nødstrømaggregat Sarpsborg Rådhus	1 497 816	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2017
Oppgradering av låssystemer	367 610	500 000	500 000	500 000			31.12.2017
Borgen skole, etterisolere	194 119	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Ventilasjon Varteig Gymsal	790 383	2 000 000	2 000 000	2 000 000			30.06.2018
Ventilasjon Lande Skole, kjøkken og SD-anlegg	612 418	600 000	600 000	612 418	-12 418		Avsluttes
Hafslundsøy skole, SD-anlegg	722 751	700 000	700 000	722 751	-22 751		Avsluttes
Hafslund skoler varmpumpe	1 279 802	3 100 000	3 100 000	3 100 000			31.12.2018
Fyrrom Kurland skole	2 148 050	2 000 000	2 000 000	3 000 000	-1 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2018
Valaskold barnehage SD-anlegg og ventilasjon	1 912 695	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2018
Varmpumpe Torsbekkdalen	341 169	500 000	500 000	500 000			31.12.2018
Tune adm.bygg 2 ventilasjon	0	0	3 000 000	3 000 000			31.12.2020
Tune adm.bygg oppgradere fyrrom	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Borgen skole, SD-anlegg	51 166	350 000	350 000	350 000			31.12.2018
Ullerøy skole, SD-anlegg og ventilasjon	0	0	800 000	800 000			31.12.2019
ENØK Styrings- og varslingsanlegg	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2019
Kurland skole, SD-anlegg	53 277	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Varteig skole, SD-anlegg	0	900 000	900 000	900 000			31.12.2018
Hafslund skoler, SD-anlegg	23 879	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2018
Ventilasjon Sandbakken	822 043	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2018
Jelsnes skole, SD-anlegg	0	300 000	300 000	300 000			31.12.2018
Sarpsborg rådhus, SD-anlegg og ventilasjon	38 506	3 000 000	15 000 000	15 000 000			31.12.2020
Rehabilitering og sikring av bygg	0	0	5 500 000	5 500 000			31.12.2020
Heiser	148 975	1 500 000	6 000 000	1 500 000			Avsluttes årlig
Forskriftskrav (Brann, legionella m.m)	57 265	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Universell utforming kom. bygg	58 619	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Rehabiliterer Sarpsborghallen- svømmehall	0	500 000	5 500 000	5 500 000			31.12.2019
Ventilasjons anlegg Borgen skole	0	750 000	750 000	0	750 000		Avsluttes
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	18 303 165	18 000 000	18 000 000	19 000 000	-1 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Opparbeidelse næring- og boligfelt Kløvningsten (B3,B14-16,N1-3)	20 316 500	20 000 000	20 000 000	23 000 000	-3 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	296 982	10 500 000	30 500 000	30 500 000			31.12.2019
Arkivdepot for IKA Østfold ved Skjeberg administrasjonsbygg	15 166 109	15 500 000	15 500 000	15 166 109	333 891	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Overtakelse av Ungdomshallen	8 695 872	9 500 000	9 500 000	9 500 000			31.12.2017
Vant i Sparta amfi og ungdomshallen	4 383 549	4 500 000	4 500 000	4 500 000			31.12.2017
Regulering boligfelt Maugesten	43 416	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Regulering / utvikling Yvenåsen	461 286	4 000 000	21 000 000	21 000 000			31.12.2020
Salgsinntekter Kampenes/Holteskogen	-11 785 893	-12 500 000	-12 500 000	-12 500 000			31.12.2018
Salgsinntekter Kløvningsten (B3,B14-16,N1-3)	-26 205 963	-36 000 000	-36 000 000	-36 000 000			31.12.2020
Salgsinntekter Yvenåsen	0	0	-25 000 000	-25 000 000			31.12.2020
Salgsinntekter Tune senter II	0	0	-40 000 000	-40 000 000			31.12.2020
Salg av kommunal eiendom	-9 167 816	-15 000 000	-55 000 000	-15 000 000			Avsluttes årlig
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	8 478 804	18 500 000	33 500 000	18 500 000			Avsluttes årlig
Utvikling av Kvartal 261	202 942	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Flytting av travpark og utvikling av boligområde på Kala	60	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2018
Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvningsten (B4, N4-N6)	46 748	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Lysløype- makebytte (kjøp gnr 2061 bnr 6)	0	2 300 000	2 300 000	2 300 000			31.12.2017
Lysløype- makebytte (salg gnr 2062 bnr 32/ gnr 1 bnr 5010)	0	-5 300 000	-5 300 000	-5 300 000			31.12.2017
Kjøp av tomt Rudskogen	2 857 429	4 600 000	4 600 000	4 600 000			31.12.2017
Kirken							
Brannsikring el-anlegg	41 433	700 000	700 000	700 000			31.12.2017
Opparbeidelse av gravlund Hafslund	30 065 557	35 000 000	35 000 000	38 000 000	-3 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2018
Utbedring av kirketak	95 091	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Rehabilitering av orgel Sarpsborg kirke	3 201 616	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2017
Digitalisering av kartverk på kirkegårdene	0	0	1 500 000	1 500 000			31.12.2020
Maskiner og utstyr	0	250 000	1 000 000	250 000			Avsluttes årlig
Kartlegging av utbedringsbehov kirkebygg	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2017
<i>For større prosjekter er forventet økonomisk sluttdato 18 mnd. etter at investeringen er tatt i bruk</i>							

